

Život Cirkvi

Ročník 15

16/2008

VIII. zahraničná apoštolská cesta Benedikt XVI. do USA

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Raduj sa, nebies Kráľovná

„Drahí bratia a sestry!

v túto Štvrtú veľkonočnú nedeľu, keď nám liturgia predstavuje Ježiša ako Dobrého pastiera, slávime aj Svetový deň modlitieb za duchovné povolania. Na všetkých kontinentoch cirkevné spoločenstvá svorne prosia Pána o mnohé a sväté povolania na kňazstvo, na zasvätený a misionársky život a na kresťanské manželstvo a meditujú na tému Duchovné povolania v službe Cirkvi – misijné poslanie. Tohto roku sa Svetový deň modlitieb za povolania nesie v perspektíve „Roka sv. Pavla“, ktorý sa začne 28. júna pri príležitosti 2000. výročia narodenia apoštola Pavla, najvýznamnejšieho misionára.

V skúsenosti apoštola národov, ktorého Pán povolal stať sa „služobníkom evanjelia“, sú povolanie a poslanie neoddeliteľné. Preto predstavuje vzor pre každého kresťana, zvlášť však pre misionárov ad vitam, teda pre tých mužov a ženy, ktorí sa celkom odovzdali ohlasovaniu Krista tým, ktorí ho ešte nespoznali. Takéto povolanie si zachováva plnú aktuálnosť až podnes. Misijnú službu uskutočňujú v prvom rade kňazi, ktorí ohlasovaním Božieho slova, udeľovaním sviatostí a prežívaním charitatívnej lásky voči všetkým, predovšetkým voči chorým, maličkým a chudobným, zjavujú uzdravujúcu prítomnosť Ježiša Krista. Ďakujeme Bohu za našich bratov a sestry, ktorí sa bezvýhradne odovzdali pastoračnej službe, pričom vernosť Kristovi spečatili obetou vlastného života, podobne ako dvaja rehoľníci, ktorí boli včera zavraždení v Guineji a v Keni. Im patrí náš vďačný obdiv a naše modlitby.

Modlime sa, aby neustále narastal zástup tých, ktorí sa rozhodnú pre radikálne žitie evanjelia prostredníctvom sľubov čistoty, chudoby a poslušnosti: sú to muži a ženy, ktorí majú v evanjelizácii primárne postavenie. Niektorí z nich sa venujú kontemplácii a modlitbe, iní zase rozličným formám výchovy a charitatívnym službám. Všetkých však spája ten istý cieľ: svedčiť o Božom prvenstve vo všetkom a šíriť Božie kráľovstvo v každej oblasti spoločnosti. Mnohí z nich - ako podobne napísal Boží služobník Pavol VI. -, sú horliví a ich apoštolát je často veľmi originálny a až geniálny, čo vzbudzuje obdiv. Sú veľkodušní a nachádzame ich v misách často ako predsunuté hliadky, pričom riskujú svoje zdravie a niekedy aj život (apošt. exhor. Evangelii nuntiandi, 69).

Netreba však zabúdať, že aj povolanie na kresťanské manželstvo je misionárskym povolaním: manželia sú totiž povolaní žiť evanjelium v rodinách, na pracoviskách, vo farských a občianskych spoločenstvách. Okrem toho v niektorých prípadoch poskytujú cennú spoluprácu v misiách ad gentes.

Drahí bratia a sestry, prosme Pannu Máriu o materskú ochranu mnohorakých už existujúcich povolaní v Cirkvi, aby sa rozvíjali v silnom misionárskom duchu. Jej, Matke Cirkvi a Kráľovnej pokoja zverujem aj svoju apoštolskú cestu do USA a návštevu OSN. Zároveň prosím vás všetkých, aby ste ma tiež sprevádzali svojimi modlitbami.“ **RV Is**

VIII. zahraničná apoštolská cesta Benedikt XVI. do USA

Tlačová konferencia na palube lietadla

USA (16. apríla, RV) – Počas letu pápeža Benedikta XVI. v utorok do USA sa na palube lietadla uskutočnila krátka tlačová konferencia, v rámci ktorej Svätý Otec odpovedal na otázky novinárov. Zdôraznil, že jeho apoštolská cesta má predovšetkým dva ciele. Prvým je návšteva a povzbudenie Cirkvi v USA, a samozrejme aj celého národa. Druhým cieľom je návšteva Organizácie spojených národov, predovšetkým pri príležitosti 60. výročia prijatia Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Ako uviedol, v tomto doku-

mente „sú zastúpené rôzne kultúrne tradície, najmä antropológia, ktorá uznáva, že človek má v právach prednosť pred všetkými inštitúciami, ako aj spoločné hodnoty, ktoré by mali rešpektovať všetci.“

Prvá novinárska otázka smerovala ku kríze, týkajúcej sa sexuálneho zneužívania, ktorej čelí Cirkev v USA a k tomu, aké je v tejto súvislosti posolstvo Svätého Otca: „Je veľkým trápením pre Cirkev v USA, pre Cirkev vo všeobecnosti, aj pre mňa osobne, že sa niečo také mohlo stať... Je pre mňa ťažké pochopiť, ako bolo možné, že kňazi zlyhali takýmto spôsobom v poslaní liečiť a rozdávať

lásku týmto deťom. Cítim zahanbenie a urobíme všetko, čo je v našich silách, aby sa to v budúcnosti už nemohlo stať. Myslím, že musíme konať na troch úrovniach: prvou je úroveň spravodlivosti a politická úroveň. Nehovoril by som v tejto chvíli o homosexuáloch – to je ďalšia záležitosť. Úplne vylúčime pedofilov z kňazskej služby, je to absolútne nezlučiteľné a ten, kto je skutočne vinný z pedofílie, nemôže byť kňazom. Takže na prvom stupni môžeme uplatniť spravodlivosť a pomôcť obetiam, pretože sú hlboko dotknuté; toto sú dve strany spravodlivosti – jedna, týkajúca sa toho, že pedofili nesmú byť kňazmi a druhá – pomôcť akýmkoľvek dostupným spôsobom obetiam. Potom je tu pastoračná úroveň, v rámci ktorej je potrebné hojenie, pomoc a zmierenie: toto je veľký pastoračný záväzok a ja viem, že biskupi, kňazi a všetci katolícki veriaci v USA urobia všetko, čo je v ich silách, aby pomohli, liečili a prispeli k tomu, aby sa to v budúcnosti už nestalo. Z tohto bodu treba vychádzať. Navštívili sme semináre a urobíme všetko, čo sa dá vo výchove seminaristov, pre hlbokú duchovnú, ľudskú a intelektuálnu formáciu študentov. Iba spoľahlivé osoby môžu byť pripustené ku kňazstvu a iba osoby s hlbokým osobným životom v Kristovi, majúce hlboký sviatostný život, môžu zabrániť tomu, aby sa niečo také dialo. Takže, viem, že biskupi a riaditelia seminárov urobia všetko pre to, aby dobre rozlišovali, pretože je dôležitejšie mať dobrých kňazov, než mať veľa kňazov. Toto je zároveň tretou úrovňou a dúfame, že môžeme prispieť teraz aj v budúcnosti k tomu, aby sa tieto rany zahojili.”

Ďalšia novinárska otázka smerovala k faktu, že v rámci Cirkvi v USA stúpa počet hispánskych veriacich, katolícka komunita sa tak stáva bilingválnou a “bikultúrnou”. Zároveň sa však v spoločnosti objavujú antiimigračné tendencie a prístupovci sú diskriminovaní. Benedikt XVI. v odpovedi pripustil, že s týmto problémom ho oboznámili latinskoamerickí biskupi, ktorí prichádzajú na návštevu do Vatikánu a dodal, že ťažkosti vidí predovšetkým v rozdelení rodín, ktoré je nebezpečné pre spoločenskú, morálnu aj ľudskú sieť týchto krajín. Podľa jeho slov je základným riešením dosiahnutie toho, aby už nebolo potrebné emigrovať, aby existovali vyhovujúce pracovné miesta a postačujúca sociálna sieť: “Musíme všetci pracovať na dosiahnutí tohto cieľa... Aj o tom chcem hovoriť s prezidentom, pretože aj USA musia pomáhať, aby sa spomenuté krajiny mohli rozvíjať. Je to v záujme všetkých, nie iba týchto štátov... Je veľmi dôležité pomáhať najmä rodinám,” dodal Svätý Otec.

Ďalšia novinárska otázka sa týkala toho, že Benedikt XVI. vyzdvihol ako pozitívum verejný aspekt náboženstva v USA: Chcel by som sa spýtať, či toto vnímate ako možný model aj pre sekularizovanú Európu, alebo či si nemyslíte, že tu môže byť aj nebez-

pečenstvo, že náboženstvo a Božie meno môžu byť použité k určitým politickým cieľom, ba dokonca k vojne:

„Určite v Európe nemôžeme jednoducho kopírovať Spojené štáty, máme svoje dejiny. Avšak musíme sa učiť jedni od druhých. Pokiaľ ide o Spojené štáty, vnímam ako niečo fascinujúce, že začali s pozitívnym konceptom laicity, pretože tento nový národ bol zložený zo spoločenstiev a z ľudí, ktorí boli na úteku zo štátnych cirkví a chceli mať laický štát, sekulárny, ktorý by otvoril možnosti všetkým vyznaniam praktizovať rozličné náboženstvá. Takto sa zrodil štát, ktorý chcel byť laickým: ktorý bol v opozícii voči štátnej cirkvi alebo cirkevnému štátu. Laický však aj v zmysle lásky voči náboženstvu vo svojej autenticke, ktoré môže byť prežívané len v slobode. A takto nachádzame spolu štát, ktorý chce byť rozhodne laickým, avšak preto, aby poskytol náboženstvu svoju autenticke. A vieme, že keď Alexis de Toqueville sa venoval štúdiu Ameriky, videl, že laické inštitúcie žijú v skutočnom morálnom súlade, ktorý existuje medzi obyvateľmi. Tento model sa mi javí pozitívne a ako podstatný. Je tiež treba dodať, že Európa prešla medzi tým dvesto rokov, viac ako dvesto rokov charakterizovaných rozličným vývojom. Teraz Spojené štáty prežívajú útok nového sekularizmu, veľmi odlišného od čias, kedy hlavným problémom bola imigrácia. Situácia sa počas storočí stala komplikovanejšou. Avšak základ, základný model sa mi zdá aj dnes hodný toho, aby sme si ho všimli aj v Európe.“

Svätý Otec, pápež je často vnímaný ako svedomie ľudstva a aj preto váš príhovor na pôde OSN je veľmi očakávaný. Chcel by som sa spýtať: myslíte si, že taká mnohostranná inštitúcia akou je OSN, môže chrániť princípy, ktoré sú Katolíckou cirkvou považované za „nediskutovateľné“, teda princípy založené na prirodzenom zákone?

„Toto je práve základným cieľom OSN: chrániť spoločné hodnoty ľudstva, na ktorých je založené pokojné spolužitie národov, v zachovávaní spravodlivosti a rozvoja spravodlivosti. Ako som už krátko naznačil, podľa mňa je veľmi dôležité, že základom Spojených národov je práve myšlienka ľudských práv, práv, ktoré vyjadrujú hodnoty, o ktorých nemožno diskutovať a ktoré predchádzajú všetky inštitúcie a zároveň sú základom všetkých inštitúcií. Je dôležité, že existuje táto konvergencia medzi rozličnými kultúrami, ktoré sa spoločne zhodli, že tieto hodnoty sú základnými hodnotami, že sú vpísané do každého ľudského bytia. Obnoviť toto vedomie, že Spojené národy so svojou mierovou misiou môžu pracovať iba vtedy, ak majú spoločný hodnotový základ, ktorý je potom vyjadrený „v právach“, s nárokom, že ich budú všetci dodržiavať, - potvrdiť túto základnú koncepciu a obnoviť ju nakoľko je to len možné, je cieľom mojej misie.“

RV ls,dj

Svätého Otca na washingtonskom letisku privítal prezident USA

Svätý Otec začal v utorok 16. apríla svoju v poradí 8. zahraničnú apoštolskú cestu počas svojho pontifikátu s mottom „Kristus - naša nádej“. Jeho kroky smerovali do USA, kam odletel z Ríma v utorok napoludnie. Vo Washingtone ho o 16:00 miestneho času osobne privítal prezident USA George W. Bush, ako aj členovia predsedníctva americkej biskupskej konferencie pod vedením arcibiskupa Chicaga kardinála Francisa Georgea a arcibiskupa Washingtonu Mons. Donalda Wuerla. Prítomní boli aj vojenský ordinár arcibiskup Timothy Broglio, apoštolský nuncius Svätej stolice arcibiskup Pietro Sambi a nová veľvyslankyňa USA pri Svätej stolici Mary Ann Glendonová. Okrem toho Svätého Otca na letisku privítalo asi 800 študentov, členovia rodín príslušníkov ozbrojených síl a farníci zo štyroch washingtonských farností. Nasledoval pápežov odchod na apoštolskú nunciatúru, kde bude ubytovaný až do svojho odchodu do New Yorku. -dj-

Kardinál Francis George: Pápež k nám prehovorí jasnými slovami

USA (16. apríla, RV) – „Pápež k nám prehovorí jasnými slovami tak, že nás to zasiahne,“ uviedol v rozhovore pre VR predseda Konferencie biskupov USA kardinál Francis George. „Ako prvé treba povedať, že Svätý Otec má dnes narodeniny, takže mu zablahoželáme a tiež poďakujeme Bohu za to, že prišiel, pretože je našim pápežom... Témy, o ktorých bude hovoriť budú tradícia apoštolskej viery, ktorá predstavuje výzvu pre každú generáciu vo svete, ktorý sa mení: ako povedať tým najlepším spôsobom ľuďom, kto je Ježiš. Toto bude potrebné urobiť v kontexte Cirkvi, ktorá je tak hlboko zranená hroznými zlo-

činmi a hriechmi sexuálnych zneužívaní páchaných na menších zo strany niektorých kňazov a biskupov. Iste bude hovoriť podľa mňa aj o tom. Zrejme bude hovoriť aj o celkovej spoločenskej klíme, v ktorej ideme hlásať evanjelium: hrozby pre rodinu, rozpad mnohých manželstiev a to aj katolíckych, chápanie ľudskej sexuality: všetky tieto témy sa vzťahujú na slová, ktoré pápež stále opakoval. Teraz to však povie tak, že nás to zvlášť zasiahne, povie to veľmi jasnými slovami. On má totiž schopnosť hovoriť ku komukoľvek a jeho prvé dve encykliky to potvrdili. Aj keď to spôsobilo isté prekvapenie, pretože sa zrazu objavil spôsob jeho myslenia a to najmä čo sa týka jeho rozhodnutí, rovnako ako sa to dialo aj v čase, keď bol prefektom Kongregácie pre náuku viery. Myslím si teda, že sa bude snažiť vytvoriť vhodný kontext, v ktorom nám pomôže uvažovať o problémoch v tejto krajine, z ktorých niektoré sú všeobecné, ale iné naopak osobité. Vo svetle viery.“ -sg-

Príhovor Svätého Otca v Bielom dome: Sloboda nie je iba darom, ale predstavuje aj zodpovednosť

USA (16. apríla, RV) – Prvým oficiálnym bodom programu v poradí 8. zahraničnej apoštolskej cesty pápeža Benedikta XVI. bola v stredu predpoludním návšteva Bieleho domu, kde nástupcu svätého Petra privítal prezident USA George W. Bush. V rámci uvítacieho ceremoniálu Svätý Otec predniesol nasledujúci príhovor:

„Pán prezident,

ďakujem vám za vaše vládne privítanie v mene ľudu Spojených štátov amerických. Hlboko oceňujem vaše pozvanie na návštevu tejto nádhernej krajiny. Moja návšteva sa časovo zhoduje s dôležitým momentom v živote katolíckej komunity v Amerike: s oslavou 200. výročia povýšenia prvej diecézy v krajine – Baltimore – na metropolitnú arcidiecézu, ako aj ustanovenia sídel v New Yorku, Bostone, Philadelphii a Louisville. Som teda šťastný, že tu môžem byť ako hosť všetkých Američanov. Prichádzam ako priateľ a ohlasovateľ evanjelia, s veľkou úctou voči tejto obrovskej pluralistickej spoločnosti. Americkí katolíci dokonale prispeli a stále prispievajú k životu vo svojej krajine. Stojac na začiatku mojej návštevy verím, že moja prítomnosť bude zdrojom obnovy a nádeje pre Cirkev v USA, a že posilní odhodlanie katolíkov prispievať ešte zodpovednejšie k životu tejto krajiny, ktorej sú hrdými občanmi.

Od prvopočiatkov štátu bolo hľadanie slobody v Amerike sprevádzané presvedčením, že princípy,

riadiace politický a spoločenský život, sú intímne prepojené s morálnym usporiadaním, založeným na pôsobení Boha – Stvoriteľa. Tvorcovia zakladajúcich dokumentov tohto národa sa prihlásili k tomuto presvedčeniu, keď deklarovali “samozrejmu pravdu”, že všetci ľudia sú si rovní a majú neodňateľné práva, zakotvené v prirodzenom Božom zákone. Priebeh amerických dejín poukazuje na ťažkosti, boje a veľké intelektuálne a morálne riešenia, ktoré boli potrebné pre formovanie spoločnosti, verne stelesňujúcej tieto ušľachtilé princípy. V tomto procese, ktorý zušľachtľoval dušu národa, bolo náboženstvo neustálou inšpiráciou a impulzom, napríklad v boji proti otroctvu a v hnutí za občianske práva. Aj v našich časoch, zvlášť vo chvíľach krízy, Američania stále nachádzajú silu v pute voči tomu, čo dedičstvu zdieľaných ideálov a úsilia.

Počas nasledujúcich niekoľkých dní sa teším nielen na stretnutie s americkou katolíckou komunitou, ale aj s ostatnými kresťanskými komunitami a zástupcami mnohých náboženských tradícií, ktoré sú v krajine prítomné. Historicky nielen katolíci, ale všetci veriaci našli slobodu uctievania Boha v súlade so svojim svedomím, zatiaľ čo zároveň boli prijatí ako súčasť spoločenstva, v ktorom sa môže ozvať a byť vypočutý každý hlas jednotlivca a skupiny. Kým krajina čelí stále komplikovanejším politickým a etickým záležitostiam súčasnosti, som si istý, že jej obyvatelia nájdu vo svojej viere vzácny zdroj porozumenia a inšpirácie nasledovať rozumný, zodpovedný a úctivý dialóg v snahe budovať ľudskejšiu a slobodnejšiu spoločnosť.

Sloboda nie je iba darom, ale predstavuje aj osobnú zodpovednosť. Američania to poznajú zo skúsenosti – takmer každé mesto v tejto krajine má svoje monumenty na počesť tým, ktorí obetovali svoje životy pri obrane slobody doma aj za hranicami. Uchovanie slobody si vyžaduje zušľachtľovanie cností, sebadisciplíny, obete pre všeobecné blaho a zmysel pre zodpovednosť voči tým menej šťastným. Zároveň si to vyžaduje odvahu angažovať sa v občianskom živote a prinášať svoju najhlbšiu vieru a hodnoty do rozumnej verejnej diskusie. Jednoducho povedané – sloboda je vždy nová. Je to výzva pre každú generáciu a vždy musí byť vybojovaná pre dobro (por. Spe Salvi, 24). Málokto to pochopil tak jasne ako pápež Ján Pavol II. V úvahu o duchovnom víťazstve slobody nad totalitou vo svojom rodnom Poľsku a vo východnej Európe nám pripomenul, že dejiny stále znova ukazujú, že “vo svete bez pravdy, sloboda stráca svoje základy”, a demokracia bez hodnôt môže stratiť svoju dušu (por. Centesimus Annus, 46). Tieto prorocké slová v istom zmysle odrážajú presvedčenie prezidenta Washingtona, ktorý uviedol, že náboženstvo a morálka predstavujú “nepostrádateľnú oporu” politickej prosperity.

Cirkev túži prispievať k budovaniu sveta, ktorý je stále viac hodný ľudskej bytosti, stvorenej na obraz a podobu Boha. Je presvedčená, že viera ožaruje všetky veci novým svetlom, a že evanjelium odhaľuje ušľachtilé povolanie a vznešený osud každého muža a ženy (por. Gaudium et Spes, 10) Viera nám takisto dáva silu odpovedať na naše povolanie a nádej, ktorá nás motivuje k úsiliu o stále spravodlivejšiu a bratskejšiu spoločnosť. Demokracii sa môže dariť iba vtedy, ako si uvedomili aj naši otcovia, keď politickí lídri a tí, ktorých zastupujú, sú vedení pravdou a prinášajú múdrosť, zrodenú z pevných morálnych princípov do rozhodnutí, ovplyvňujúcich život a budúcnosť národa.

Už viac ako storočie USA zohrávajú dôležitú úlohu v medzinárodnom spoločenstve. V piatok budem mať česť predniesť príhovor na pôde OSN, v ktorom, ako dúfam, povzbudím prebiehajúce snahy o to, aby táto inštitúcia bola stále účinnnejším hlasom, podporujúcim legitímne úsilie všetkých ľudí na svete. V tejto súvislosti, pri príležitosti 60. výročia prijatia Všeobecnej deklarácie ľudských práv, je globálna solidarita naliehavejšia, než kedykoľvek predtým, ak majú žiť všetci ľudia v súlade so svojou dôstojnosťou – ako bratia a sestry, prebývajúci v tom istom dome, okolo stola, ktorý Boh štedro prestrel pre všetky svoje deti. Amerika sa tradične preukázala ako veľmi štedrá pri napĺňaní bezprostredných ľudských potrieb, podporujúc rozvoj a ponúkajúc úľavu obetiam prírodných katastrof. Som presvedčený, že tento záujem o prospech ľudskej rodiny bude aj naďalej nachádzať vyjadrenie v podpore trpezlivého úsilia medzinárodnej diplomacie pri riešení konfliktov a podpore pokroku. Týmto spôsobom budú môcť prichádzať nové generácie žiť vo svete, kde môže prevládať pravda, sloboda a spravodlivosť – vo svete, kde Bohom darovaná dôstojnosť a práva každého muža, ženy a dieťaťa sú uchovávané, ochraňované a účinne podporované.

Pán prezident, drahí priatelia: na začiatku mojej návštevy USA ešte raz vyjadrujem vďačnosť za vaše pozvanie, moju radosť, že môžem byť uprostred vás, a ubezpečujem vás o mojich horlivých modlitbách, aby všemohúci Boh utvrdil túto krajinu a jej národ na cestách spravodlivosti, prosperity a pokoja. Boh žehnaj Ameriku!“

Po skončení stretnutia s prezidentom USA Georgeom W. Bushom sa na apoštolskej nunciatúre vo Washingtone uskutočnil obed s americkými kardinálmi a predsedníctvom Konferencie katolíckych biskupov USA. Popoludní Svätého Otca pozdravili predstavitelia katolíckych charitatívnych organizácií, medzi ktorými nechýbali Kolumbovi rytieri, Centesimus Annus Pro Pontifice, Pápežská nadácia a Františkánska nadácia pre Svätú zem. -dj-

Príhovor Benedikta XVI. americkým biskupom

Kroky nástupcu sv. Petra viedli aj do národnej svätyne Nepoškvrneného počatia Panny Márie vo Washingtone, kde v stredu o 17.45 hod. miestneho času predsedal sláveniu vešpier a prihovoral sa americkým biskupom:

„Ctení bratia biskupi,

moja radosť z toho, že vás dnes môžem pozdraviť je veľká, na začiatku mojej návštevy v tejto krajine venujem poďakovanie kardinálovi Georgovi za jeho vľúdne slová, ktoré mi adresoval vo Vašom mene. Želám si poďakovať sa každému z vás, najmä pracovníkom Konferencie biskupov za ich prácu, ktorú vynaložili pri príprave tejto cesty. Moje poďakovanie patrí aj pracovníkom a dobrovoľníkom národnej svätyne, vďaka ktorým sme sa tu v dnešný večer zhromaždili. Americkí katolíci sú známi svojou oddanou vernosťou Petrovmu stolcu. Moja pastoračná návšteva je príležitosťou k ďalšiemu posilneniu tohto puta spoločenstva, ktoré nás spája. Začali sme s oslavou večernej modlitby v tejto bazilike venovanej Nepoškvrnenému počatiu Blahoslavenej Panny Márie, vo svätyni, ktorá má pre amerických katolíkov zvláštny význam, keďže je presne v srdci vášho hlavného mesta. A tak spojení v modlitbe s Pannou Máriou, Ježišovou Matkou, láskavo zverujeme nášmu nebeskému Otcovi Boží ľud každej časti Spojených štátov.

Pre katolícke spoločenstvá v Bostone, New Yorku, Filadelphii a Louisville je tento rok rokom špeciálnych osláv, keďže v ňom oslavujú dvojsté výročie od pozdvihnutia týchto miestnych farností na diecézy. Pripájam sa k Vám vo vďačnosti za mnohé nebeské dary cirkvi na týchto miestach počas dvoch storočí. Keďže tento rok znamená tiež dvojsté výročie pozdvihnutia zakladajúceho sídla v Baltimore na arcidiecézu, mám príležitosť si s obdivom a vďačnosťou spomenúť na život a úrad Johna Carrolla, prvého biskupa Baltimore a dôstojného pastiera katolíckeho spoločenstva vo vašom národe, ktoré sa len nedávno stalo nezávislým.

Jeho neúnavné úsilie pri šírení evanjelia v širokej oblasti zverenej pod jeho starostlivosť položili základy náboženského života vo Vašej krajine a dovolili cirkvi v Amerike rásť smerom k zrelosti. Dnes je katolícke spoločenstvo, ktorému slúžite jedným z najväčších a najvplyvnejších vo svete. Je teda dôležité, aby vaše svetlo svietilo dopredu pre vašich spoluobčanov a svet, aby videli vaše dobré diela a vzdávali vďaka nášmu Otcovi, ktorý je na nebesiach (Mt 5,16).

Mnohí z tých, s ktorými prišiel John Carroll a jeho spolubratia biskupi do kontaktu keď vykonávali svoj úrad prišli zo vzdialených krajov. Rozdielnosť ich pôvodu bola zreteľná v bohatej rozmanitosti duchovného života v Amerike. Milí bratia biskupi, želim si povzbudiť vás a vaše spoločenstvá k pokračovaniu v tomto diele, aby ste zhromažďovali imigrantov, ktorí prichádzajú do vašich radov dnes, aby ste sa s nimi delili o ich radosti a nádeje, podporovali ich v ťažkostiach a skúškach a pomáhali im k prosperite v ich novom domove. Toto je na

druhej strane to, čo robili vaši spoluobčania počas generácií. Od počiatkov otvárali dvere unaveným, chudobným, masám, ktoré sa tlačili, aby sa spoločne slobodne nadýchli (porov. Sonet vyrytý na Soche slobody).

Toto boli osoby, ktoré si Amerika prisvojila. Spomedzi tých, ktorí sem prišli, aby si vybudovali nový život, boli mnohí schopní chopiť sa príležitostí, ktoré našli a dosiahli vysoký stupeň prosperity. Veď obyvatelia tejto krajiny sú predsa známi pre veľkú životaschopnosť a kreativitu. Sú tiež známi pre svoju veľkú srdečnosť. Po útoku na dvojčiky v septembri 2001 a aj neskôr, po uragáne Katrina v roku 2005, ukázali Američania svoju promptnosť keď pomáhali svojim bratom a sestrám, ktorí boli v núdzi. Po tsunami z decembra v roku 2004 americký ľud ukázal, že je schopný prejavovať súcit a pomáhať na medzinárodnej úrovni pri operáciách zameraných na pomoc a záchranu. Dovoľte mi vyjadriť zvláštne ocenenie nespočetných foriem humanitárnej pomoci, ktorú ponúkli americkí katolíci prostredníctvom katolíckych Caritas a ďalších organizácií. Ich štedrosť je ovocím pri práci s chudobnými a núdznými, ako aj vo vynaloženej energii pri budovaní národnej siete katolíckych farností, nemocníc, škôl a univerzít. To všetko je veľkým dôvodom na vďaku.

Amerika je tiež krajinou veľkej viery. Váš ľud je dobre známy svojím zápalom pre náboženstvo a je hrdý na to, že patrí k modliacemu sa spoločenstvu. Má vieru v Boha a neváha sa so svojimi morálnymi pravdami zakorenenými v biblickej viere zapájať aj do verejných diskusií. Rešpekt pre slobodu vyznania je hlboko zakorenený v americkom povedomí, fakt, ktorý prispel k tomu, že táto krajina bola atraktívna pre generácie imigrantov pri hľadaní domova, v ktorom by mohli slobodne uctievať Boha podľa vlastného náboženského presvedčenia. V tomto kontexte som rád medzi Vami, biskupmi zo všetkých ctihodných východných cirkví spojení s nástupcom Petra: pozdravujem ich s osobitou radosťou. Milí bratia, žiadam vás, aby ste ubezpečili vaše spoločenstvá o mojej hlbokjej blízkosti a neustálej modlitbe, ako za nich, tak za mnohých bratov a sestry, ktorí zostali vo svojich domovských krajinách.

Vaša prítomnosť v tejto krajine je pamäťou odvážneho svedectva Krista mnohých členov vašich spoločenstiev, najčastejšie v utrpení, v ich vlastiach. Je to tiež veľké obohatenie pre duchovný život v Amerike, keďže ponúka živý výraz katolíckosti cirkvi a rozmanitosť pre jej liturgické a náboženské tradície. A na tejto úrodnej pôde, vyživovanej tak početnými a rozličnými prameňmi, ste vy, ctení bratia v episkopáte povolání, aby ste šírili semeno evanjelia. Toto ma vedie k otázke, ako môže v 21. storočí biskup naplniť čo najlepšie povolanie „aby každá vec bola nová v Kristovi, našej nádeji, ako môže viesť svoj ľud k stretnutiu so živým Bohom, prameňom nádeje, ktorý pretvára život, o ktorom hovorí evanjelium?“ (porov. Spe salvi, 4). Snáď potrebuje najmä zrútiť niektoré bariéry, ktoré bránia stretnutiu. Aj keď je pravdou, že v tejto krajine je pravý nefalšovaný náboženský duch, jemný vplyv sekularizmu môže predsa len naznačiť spôsob, v ktorom ľudia dovoľia, aby viera ovplyvnila ich správanie. Ako sa to zhoduje - vyznávať v nedeľu našu vieru v kostole a potom, počas týždňa podporovať praktiky či lekárske procedúry, ktoré sú v rozpore s touto vierou? Je v súlade to, keď praktizujúci katolíci ignorujú alebo zneužívajú chudobných a emigrujúcich, podporujú také sexuálne správanie, ktoré je v rozpore s morálnou katolíckou náukou, alebo si berú za vlastné rozhodnutia, ktoré protirečia právu na život každej ľudskej bytosti od počatia až po prirodzenú smrť? Je potrebné odporovať každej tendencii, ktorá by chápala náboženstvo len ako súkromnú vec. Len ak viera pripúšťa každý aspekt života sa kresťania stávajú skutočne otvorenými pre pretvárajúcu silu evanjelia.

Ďalšou prekážkou pri stretnutí s Bohom v bohatej spoločnosti je jemný vplyv materializmu, ktorý môže žiaľ, veľmi ľahko koncentrovať pozornosť na „stonásobne viac“ sľúbené Bohom v tomto živote na úkor večného života, ktorý prisľúbil v čase, ktorý príde (Mk 10,30).

Ľudia dnes cítia potrebu byť povolání k poslednej méte existencie. Potrebujú znovu cítiť, že v ich vnútri je obrovský smäd po Bohu. Potrebujú dostať príležitosť čerpať zo studnice jeho nekonečnej lásky. Je jednoduché byť očarení možnosťami, takmer nekonečnými, ktoré ponúka veda a technika, je ľahké pochybiť v myslení, že s vlastným úsilím môžeme dosiahnuť naplnenie tých najhlbších potrieb. Toto je ilúzia. Bez Boha, ktorý nám daruje to, čo sami nemôžeme dosiahnuť (porov. Spe salvi, 31), sú naše životy úplne prázdne. Ľudia cítia potrebu byť neustále povolání k pestovaniu vzťahu s Ním, ktorý prišiel, aby sme my mali život hojnejší. (Jn, 10,10).

Účelom každej pastoračnej aktivity je katechetická práca, predmet našej kázne, centrum nášho sviatostného úradu, ktorý musí byť aj v pomoci ľuďom pri stanovení a živení rovnakého živého vzťahu s „Ježišom Kristom, našou nádejou“ (1 Tim, 1,1).

V spoločnosti, ktorá pripisuje veľkú hodnotu osobnej slobode a autonómii, je jednoduché stratiť z dohľadu našu závislosť na ostatných, ako aj zodpovednosť, ktorú za nich máme. Tento dôraz individualizmu ovplyvnil dokonca aj Cirkev (porov. Spe salvi, 13-15), tým že dal

vznik takému súcitu, ktorý neraz podčiarkuje náš osobný vzťah s Bohom na úkor volania byť členmi vykúpeného spoločenstva. A predsa od počiatku, Boh videl, že „nie je dobré byť človeku samému“ (Gn 2,18). Boli sme stvorení ako sociálne bytosti, ktoré nachádzajú naplnenie len v láske k Bohu a k blížnemu. Ak chceme skutočne obracať tvár k nemu, prameňu nášho života, musíme to robiť ako členovia Božieho ľudu (porov. Spe salvi, 14). Ak by sa čokoľvek zdalo, že ide proti každodennej kultúre, bola by to jednoducho ďalšia skúška akútnej potreby obnovenej evanjelizácie kultúry. Tu, v Amerike ste boli požehnaní katolíckym laicizmom, príznačným kultúrnou rôznosťou, ktorá kladie rôznorodé dary do služby cirkvi a spoločnosti. Laicizmus sa na vás pozerá, aby od vás získal povzbudenie, rady a smer.

V čase, ktorý je tak preplnený informáciami, nemôže byť dôležitosť formovania vo viere precenená. Americkí katolíci zabezpečili vysokú hodnotu náboženskej výchovy, ako v školách, tak v balíku programov formovania pre dospelých: je potrebné ho udržať a šíriť ďalej. Mužom a ženám, ktorí štedro vkladajú svoje schopnosti do charitatívnych činností treba pomáhať a obnovovať ich záujem cez „formovanie srdca“: „stretnutie s Bohom v Kristovi, ktorý v nich vyvoláva lásku a otvára ich myseľ druhým“ (Deus caritas est, 31). V čase, v ktorom pokroky v lekárske vedách prinášajú mnohým novú nádej, môžu byť príčinou doteraz nepredstaviteľných etických problémov. A práve preto je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým zabezpečiť dôkladné formovanie v morálnej náuke cirkvi tých katolíkov, ktorí pôsobia v oblasti zdravia. Múdre smerovanie je potrebné vo všetkých týchto apoštolských aktivitách, aby priniesli hojnú úrodu. Ak chcú skutočne zabezpečiť celkové dobro človeka, musia byť sami obnovení v Kristovi našej nádeji.

Ako ohlasovatelia evanjelia a vodcovia katolíckych spoločenstiev, ste tiež povolání k tomu, aby ste sa zúčastnili na výmene názorov na verejnosti, aby ste pomohli vytvárať vhodné kultúrne postoje. V priestore, v ktorom je ocenená sloboda slova a silná a je povzbudená aj úprimná rozprava je váš hlas ten, ktorý je rešpektovaný, ktorý má toho toľko čo ponúknuť, najmä v diskusiách o aktuálnych sociálnych a morálnych otázkach. Pri jasnom počúvaní evanjelia nielen formujete osoby vášho spoločenstva, ale v priestore širšej masovej komunikácie pomáhajte brániť odkaz kresťanskej nádeje v celom svete.

Vplyv cirkvi vo verejnej rozprave je jasný a zefektívňuje sa na mnohých rozličných stupňoch. V Spojených štátoch, ako aj inde sú už v platnosti mnohé zákony alebo sa o nich diskutuje, ktoré v katolíckej spoločnosti vzbudzujú obavy. Musíte ponúknuť jasné a jedinečné svedectvo v tejto oblasti.

Ešte dôležitejšie je otvoriť mysle a srdcia spoločenstva širšie k morálnej pravde a v tejto oblasti je ešte veľa práce. V tomto prostredí je kľúčová úloha veriacich laikov, aby boli takzvaným „kvasom“ v spoločnosti. Zatiaľ sa nedá povedať, že pri dnešných etických otázkach roz-

mýšľajú všetci katolíci v súlade s náukou Cirkvi. Opakujem ešte raz, je vašou povinnosťou, aby morálne formovanie, zabezpečené na každom stupni cirkevného života, odrážalo skutočnú náuku evanjelia života. V tomto smere je pre nás veľkou obavou situácia v rodine a v celej spoločnosti. Samozrejme, ako pripomenul kardinál George, témy posilnenia manželstva a rodinného života ste už zradili medzi priority vášho záujmu počas nasledujúcich rokov. V tohtoročnom odkaze pre Svetový deň pokoja som hovoril o základnom prínose, ktorým zdravý rodinný život prispieva k pokoju vnútri a medzi národmi. V rodine vidíme „niektoré základné súčasti pokoja, medzi ktoré patrí: spravodlivosť a láska medzi bratmi a sestrami, funkcia autorít vyjadrená rodičmi, láskavá služba slabším, malým, chorým, alebo starším členom rodiny, pomoc v ťažkostiach života, ochota prijať druhého, ak je to potrebné a odpustiť mu“. Rodina je základným miestom evanjelizácie, pri šírení viery, pri pomoci mladým oceniť dôležitosť náboženského praktizovania a nedeľnej úcty. Ako nebyť zmätený pri pozorovaní rapidného úpadku rodiny, tej základnej zložky Cirkvi a spoločnosti? Rozvod a nevera stále narastajú, a mnohí mladí muži a ženy sa rozhodujú odkladať manželstvo, alebo ho úplne ignorovať. Pre niektorých mladých katolíkov sa sviatostné puto manželstva zdá byť takmer nerozlišiteľné od civilného zväzku, alebo je vnímané ako jednoduchý súhlas pre žitie s ďalšou osobou neformálnym spôsobom a bez stability. Potom je tu viditeľný alarmujúci úpadok katolíckych manželstiev v USA, spolu s rastúcim číslom tých, ktorí spolu nažívajú bez vzájomného sa darovania v manželstve podľa Krista, cez pečať verejného prísľubu nerozlučiteľného zväzku - to jednoducho chýba. V takomto prostredí chýba bezpečné zázemie pre deti, potrebujú ho, aby z nich mohli vyrásť ľudské bytosti a tým sa rúcajú stabilné piliere v spoločnosti, ktoré sú dôležité, ak sa chce udržať morálne centrum spoločenstva. Tak, ako učil môj predchodca Ján Pavol II.: „Prvý zodpovedný za rodinnú pastoraáciu v diecéze je biskup... On musí venovať záujem, čas, svoju osobnosť, ale najmä svoju podporu rodinám a ostatným... pomáhať v pastoraácii rodín.“ (Familiaris consortio, 73) Je Vašou úlohou silno hlásať predmet viery a pravdy, ktoré hovoria o inštitúte manželstva, chápať ho ako životný sľub medzi mužom a ženou, otvorený k šíreniu života. Tento odkaz by mal zniesť dnešným ľuďom, pretože je základným, nepodmieneným „áno“ životu, láske a túžbam srdca našej spoločnej ľudskosti, zatiaľ čo sa usilujeme dosiahnuť plnosť našej hlbokej túžby v dôvernom vzťahu s ostatnými a s Pánom. V kontraste s evanjeliom života sú tu znaky, prítomné v Amerike, ale aj inde a ktoré sú veľkou hanbou: sexuálne zneužívanie maloletých. Mnohí z Vás ste mi hovorili o veľkej bolesti, ktorou prešli Vaše spoločenstvá, keď muži Cirkvi zradili svoje kňazské povinnosti a úlohy s takým vážnym nemorálnym správaním. V snáhach o eliminovanie tohto zla všade, kde sa vyskytne, si buďte istí, že máte podporu v modlitbách Božieho ľudu všade na svete. Pre Vás nech je prioritou prejavovanie súcitu a podpory obetiam: je to zodpovednosť, ktorú

máte od Boha, zodpovednosť pastierov ošetriť rany spôsobené každým narušením dôvery, pomáhať pri uzdravení, zabezpečiť zmierenie a priblíženie sa s láskavou starostlivosťou k tým, ktorí boli tak vážne poškodení. Odpoveď na takúto situáciu nie je ľahká, a ako naznačil predseda Vašej biskupskej konferencie, bola „neraz vedená tým najhorším spôsobom“. Teraz, keď sú rozmer a vážnosť problému zreteľnejšie, mohli ste si osvojiť vhodnejšie pomocné a disciplinárne opatrenia a zabezpečiť bezpečné prostredie, ktoré by ponúklo najvyššiu ochranu mladým. Treba spomenúť, že obrovská väčšina kňazov a rehoľníkov v Amerike tvorí úžasné dielo v ich práci – v prinášaní oslobodzujúceho posolstva Evanjelia osobám zvereným do ich opateru, je ale veľmi dôležité, aby zraniteľní boli vždy v bezpečí pred tými, ktorí by im mohli spôsobiť zranenia. Z tohto hľadiska Vaše úsilie ošetrovať a ochraňovať prináša veľké ovocie nielen tým, ktorí sú pod Vašou pastoračnou ochranou, ale aj celej spoločnosti. Ak chceme, aby dosiahli úplný cieľ, je potrebné, aby opatrenia a stratégie, ktoré si osvojíte, boli zahrnuté do širšieho kontextu. Deti majú pravo rásť v zdravom ponímaní sexuality a jej pravého miesta v ľudských vzťahoch. Mali by byť ušetrené ponižujúcich prejavov a surových manipulácií sexuality, tak rozšírenej v dnešnej dobe. Majú právo byť vychovávané v skutočných morálnych hodnotách zakorenených v samotnej dôstojnosti človeka. Toto nás privádza späť k úvahe o hlavnej úlohe rodiny a potrebe podporovať evanjelium života. Čo vlastne znamená ochrana detí, o ktorej hovoríme, keď pornografia a násilie sú súčasťou toľkých domácností prostredníctvom médií, dnes tak široko dostupných? Je potrebné znovu prehodnotiť hodnoty, ktoré by podchytili spoločnosť, aby sme mohli hlas morálneho formovania ponúknuť mladým ľuďom ako aj dospelým. Všetko tu zohráva svoju úlohu – nielen rodičia, duchovní vodcovia, učitelia a katechéti, ale aj médiá a zábavný priemysel. Áno, každý člen spoločnosti môže prispieť k tejto morálnej obnove a ťažiť z nej. Skutočne sa starať o mladých a budúcnosť našej civilizácie znamená objaviť našu zodpovednosť pri podporovaní a prežívaní tých skutočných morálnych hodnôt, ktoré samotné podporujú rozvoj ľudskej osoby. Je Vašou úlohou, úlohou pastierov, ktorí majú ako vzor Krista, dobrého Pastiera silno podporovať takéto posolstvo a čeliť hriechu zneužitia v tomto širokom kontexte sexuálneho správania. Okrem toho, v rozpoznaní problému a pri jeho zdolávaní, keď sa prihodí v duchovnom kontexte, môžete ponúknuť správny smer aj ostatným – keďže toto zlo sa nenachádza len vo vnútri Vašich diecéz, ale v každej oblasti spoločnosti. Tá si vyžaduje jasnú a spoločnú odpoveď.

Aj kňazi potrebujú vaše vedenie a vašu blízkosť počas týchto ťažkých časov. Zažili hanbu z toho, čo sa stalo a mnohí z nich cítia, že čiastočne stratili dôveru, ktorej sa im predtým dostávalo. Nie je málo tých, ktorí zakúšajú Kristovu blízkosť v jeho utrpení a zároveň sa usilujú čeliť následkom súčasnej krízy. Biskup, ako otec, brat a priateľ svojich kňazov im môže pomôcť vyťažiť duchovné ovocie z jednoty s Kristom, keď im pomôže

uvedomiť si posilňujúcu Pánovu prítomnosť uprostred utrpenia a povzbudzujúci ich, aby kráčali s Pánom na ceste nádeje (por. Spe salvi, 39). Ako pred šiestimi rokmi poznamenal pápež Ján Pavol II., „je potrebné, aby sme mali dôveru, že tento čas skúšky prinesie očistenie celého katolíckeho spoločenstva“, čo povedie „k svätejšiemu kňazstvu, k svätejšiemu episkopátu a k svätejšej Cirkvi“ (Posolstvo kardinálom USA, 23. apríla 2002, 4). Sú tu mnohé znamenia, ktoré poukazujú nato, že v budúcnosti k takémuto očisteniu naozaj príde. Neustála Kristova prítomnosť uprostred utrpenia postupne preniká svetlom naše tmy. Všetko sa skutočne obnoví v Ježišovi Kristovi, ktorý je našou nádejou.

V tejto chvíli životne dôležitou súčasťou vašej úlohy je posilňovať vzťahy s vašimi kňazmi, osobitne v tých prípadoch, kedy nastalo napätie medzi kňazmi a biskupmi následkom krízy. Je dôležité, aby ste neustávali v preukazovaní voči nim vašu starostlivosť, podporu a vedenie prostredníctvom vášho príkladu. Takto im určite pomôžete stretnúť sa so živým Bohom a nasmerujete ich k tej nádeji, ktorá premieňať náš život, ako o tom hovorí evanjelium. Ak vy sami budete žiť spôsobom, ktorý je radikálnym nasledovaním Krista, Dobrého pastiera, ktorý dáva život pre svoje ovečky, inšpirujete aj vašich bratov kňazov k tomu, aby sa nanovo venovali službe svojho stáda s veľkorysťou, ktorá charakterizuje Krista. V skutku, jasnejšie sústredenie sa na imitáciu Krista v svätosti života je to, čo je naozaj potrebné, ak chceme ísť dopredu. Je treba, aby sme znovu objavili radosť zo života, ktorý je zameraný na Krista, pestujúc čnosti a ponoriac sa do modlitby. Ak veriaci vedia, že ich pastier je človekom, ktorý sa modlí a obetuje im svoj život službe, ich odpoveď bude vrúcna a plná lásky, ktorá bude živiť a podporovať život celého spoločenstva.

Čas, ktorý venujeme modlitbe nikdy nie je zbytočný, navzdory tomu, že na nás zo všetkých strán doliehajú rozličné dôležité povinnosti. Adorácia Krista nášho Pána v Najsvätejšej sviatosti je predĺžením a zintenzívnením tej jednoty s Ním, ktorú nadobúdame počas slávenia Eucharistie (por. Sacramentum caritatis, 66). Rozjímanie nad tajomstvami modlitby ruženca oslobodzuje všetku ich spasiteľnú silu, pripodobňujúc nás, zjednocujúc a zasväcujúc Ježišovi Kristovi (por. Rosarium Virginis Mariae, 11.15). Vernosť liturgii hodín nám poskytuje istotu, že celý náš deň bude posvätený, pričom nám bude pripomínať neustálu potrebu zostať sústredenými pri plnení Božej vôle, navzdory všetkým naliehavostiam a rozptýleniam, ktoré sa môžu vynoriť vzhľadom na naše rozličné povinnosti. Takýmto spôsobom zbožnosť nám pomáha hovoriť a konať in persona Christi, v osobe Krista – učiť, viesť a posväcovať veriacich v Ježišovom mene a sprostredkovať jeho zmierenie, uzdravenie a lásku všetkým jeho milovaným bratom a sestrám. Toto radikálne nasledovanie Krista, Dobrého pastiera je v centre našej pastoračnej služby a ak sa otvoríme v modlitbe moci Ducha, dá nám dary, ktoré potrebujeme k naplneniu nášho posla-

nia, bez toho, žeby sme museli byť ustarostení o to „čo a ako budeme hovoriť“ (Mt 10,19).

Prv než ukončím tento príhovor, ktorý som vám adresoval tento dnešný večer, zverujem Cirkvi vo vašej krajine celkom osobitným spôsobom materinskej starostlivosti a orodovaniu Nepoškvrnenej Márii, patrónky USA. Kiež ona, ktorá nosila pod srdcom nádej všetkých národov, oroduje za ľud tohto národa, aby sa všetci stali novými v Ježišovi Kristovi, v Jeho synovi. Drahí bratia biskupi, ubezpečujem vás všetkých tu prítomných o mojom hlbokom priateľstve a mojej účasti na vašich pastoračných starostiach. Všetkým vám, kňazom, rehoľníkom a veriacim laikom zo srdca udeľujem apoštolské požehnania, ktoré je znakom radosti a pokoja v zmŕtvychvstalom Kristovi.“

RV -sg, ls-
snímkaRV

Slová Svätého Otca pri príležitosti obeda s členmi Konferencie biskupov USA

USA (17. apríla, RV) – V stredu Svätý Otec obedoval spolu s členmi Konferencie biskupov USA. Pri tejto príležitosti im adresoval slová vďačnosti: „Chcel by som jednoducho vyjadriť vďačnosť za prijatie, ktorého sa mi dostalo zo strany biskupov a amerických kardinálov. Poďakovať za vašu radosť z viery, entuziazmus byť katolíckmi a za váš konkrétny príklad v prežívaní katolíckej viery. Pri tejto príležitosti som prijal veľký dar z washingtonskej diecézy, dar pre chudobných, v čom vidím veľkorysosť tejto viery, ktorá žije v americkej Cirkvi. Viera reálne vytvára lásku a toto je najkrajší a presvedčivý príklad opravdivej viery, pretože pravda sa prejavuje v láske. Ďakujem vám za toto všetko. Nech vás Boh žehná.“

-pk-

Svätý Otec sa stretol s obeťami sexuálneho zneužívania kňazmi

USA (18. apríla, RV) – Vo štvrtok o 16:15 miestneho času sa Svätý Otec v kaplnke apoštolskej nunciatúry vo Washingtone stretol s malou skupinou ľudí, ktorí boli sexuálne zneužívaní klerom. Prítomný bol aj arcibiskup Bostonu kardinál Sean O'Malley. Všetci sa spoločne pomodlili. Benedikt XVI. si následne vypočul ich osobné svedectvá a prihovoriť sa im slovami povzbudení a nádeje. Uistil ich o svojich modlitbách za ich úmysly, za ich rodiny, a za všetky obeť sexuálneho zneužívania.

-dj-

Benedikt XVI. slúžil svätú omšu na najmodernejšom bejzbalovom štadióne vo Washingtone

Svätý Otec návštívil národný štadión vo Washingtone, kde v stredu o 10.00 hod. miestneho času (16.00 hod. SEČ) slúžil svätú omšu. Obetoval ju za veriacich washingtonskej arcidiecézy. Spolu s ním koncelebrovali washingtonský arcibiskup Mons. Donald W. Wuerl a vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone. Homíliu začal Svätý Otec slovami „Pokoj s Vami“ a pokračoval: „Cirkev v USA sa dnes pozerá do budúcnosti, so svojimi zakotvenými koreňmi vo viere, ktorá prešla mnohými generáciami a je pripravená čeliť novým výzvam – nie menej náročným ako sú tie, ktorým čelili vaši otcovia – lebo nádej nezahanbuje, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali (porov. Rm 5,5). Prišiel som, aby som nanovo hlásal, ako hlásal sv. Peter, že Ježiš Kristus je Pán a Mesiáš, zmŕtvychvstalý, ktorý sedí po pravici Otca a príde súdiť živých i mŕtvych. Prišiel som, aby som znovu zopakoval naliehavú prosbu apoštolov k obráteniu, k odpusteniu hriechov a k prosbe Pána na nové rozliatie Ducha svätého v Cirkvi v tejto krajine.“

Potom Svätý Otec hovoril o tom, že Cirkev je v každom období povolávaná k tomu, aby rástla v jednote cez obrátenie sa ku Kristovi, ktorého oslobodzujúce dielo je hlásané nasledovníkmi apoštolov a slávené v sviatosťiach. Prosím tiež, aby toto výročie, ktoré si tu pripomíname a prítomnosť Petrovho nasledovníka medzi vami boli znamením nového života pre Cirkev v USA, aby boli pre všetkých katolíkov príležitosťou na opätovné utvrdenie sa v jednote v apoštolskej viere, aby bola pre všetkých súčasníkov víťaznou pravdou nádeje, pre ktorú sa nadchnú a aby sa obnovili v misionárskej horlivosti v službe rozširovania Božieho kráľovstva. Potom pokračoval: „Svet potrebuje svedectvo! Kto môže poprieť, že práve tento moment nie je zlomom ako pre Cirkev v Amerike, tak aj pre celú spoločnosť? Je to obdobie veľkých výziev, keď vidíme ľudskú rodinu v mnohých spôsoboch, vidíme evidentné znaky úpadku v základoch spoločnosti: znaky odcudzenia, zlosti a protirečenia našich súčasníkov, narastajúce násilie, oslabenie morálky, vulgárnosť v sociálnych vzťahoch a stále väčšie zabúdanie na Boha. Aj Cirkev vidí tieto výzvy, ale aj obrovské prísluby v mnohých svojich farnostiach a v živých hnutiach, v entuziazme vo viere, ktorú prejavujú mnohí mladí, v počte tých, ktorí každý rok objímajú katolícku vieru a stále viac sa zaujímajú o modlitbu a katechézu. Zároveň je však veľmi bolestivo vnímaná prítomné rozdelenie a polarizácia vo vnútri a tiež zistenie, že mnohí

pokrstení, namiesto toho, aby boli vo svete duchovným kvasom, uchylujú sa k opačnému správaniu ako je život podľa evanjelia.“

Benedikt XVI. sa potom povzbudil všetkých, ktorí prijali výzvu II. vatikánskeho koncilu, ktorú tak často opakoval pápež Ján Pavol II. a venovali svoj život „novej evanjelizácii“. Potom Svätý Otec hovoril o tom, že vernosť a odvaha, s ktorou bude Cirkev v USA čeliť všetkým výzvam v prostredí tak sekularizovanom

a materialistickom bude závisieť z veľkej časti od ich osobnej oddanosti pri šírení pokladu katolíckej viery. Mladí potrebujú podľa Svätého Otca pomoc pri rozpoznávaní života, ktorý vedie k skutočnej slobode, čo je cesta úprimného a srdečného nasledovania Krista, cesta venovaná spravodlivosti a pokoju. „Je za nami veľký pokrok pri vytváraní pevných programov pre katechézu, ale ešte

je potrebnej veľa práce k tomu, aby sa formovali srdcia a mysle mladých vo vedomí a v láske k Pánovi. Výzvy, ktoré nám kráčajú v ústrety si vyžadujú veľké a zdravé učenie v pravde viery. Ale vyžadujú si aj zušľachtňovanie spôsobu myslenia, intelektuálnu kultúru, ktorá by bola pravou katolíckou kultúrou, vernou v hlbokom súlade medzi vierou a rozumom a pripravenou priniesť bohatstvo vízie viery spolu s naliehavými otázkami, ktoré si vyžaduje budúcnosť americkej spoločnosti.“

Potom hovoril Svätý Otec o bolesti, ktorú zakúsila Cirkev v Amerike v dôsledku sexuálnych zneužití mladistvých. Ako povedal – žiadne jeho slová nedokážu opísať bolesť a škody, ktoré tým boli spôsobené. Dôležité je, aby tým, ktorí trpeli bola venovaná láskavá pastoračná pozornosť. „Nedokážem opísať vhodným spôsobom škodu, ktorá vznikla vo vnútri cirkevného spoločenstva. Už sa podniklo veľké úsilie, aby sme úprimne čelili tejto tragickej situácii a uistili všetkých, že deti – ktoré náš Pán tak veľmi miluje a ktoré sú našim najväčším pokladom – môžu vyrastať v bezpečnom prostredí. Tieto snahy na ochranu detí musia pokračovať. Včera som o tom hovoril aj s vašimi biskupmi. Dnes povzbudzujem každého z vás, aby ste konali maximum pre zabezpečenie ozdravenia a zmierenia či pomoci pre všetkých, ktorí boli zranení. Tiež vás prosím o lásku k vašim kňazom a aby ste im dali pocítiť, že svoju prácu robia dobre. A najmä sa modlite, aby Duch svätý vylial svoje dary na Cirkev, dary, ktoré vedú k obráteniu, k odpusteniu a k rastu vo svätosti.“ Kázeň na washingtonskom štadióne ukončil Svätý Otec slovami „V nádeji sme spasení!“

-sg-/ snímka RV

Benedikt XVI. katolíckym učiteľom: Hlboká zodpovednosť viesť mladých k pravde nie je ničím menším, ako skutkom lásky

USA (18. apríla, RV) – Predposledným bodom štvrtkového oficiálneho programu pápeža Benedikta XVI. bola o 17:00 hod. miestneho času návšteva Katolíckej univerzity Ameriky vo Washingtone, kde sa prihovril predstaviteľom katolíckeho univerzitného sveta:

„Vaše eminencie, drahí bratia biskupi, vážení profesori, učitelia a vychovávatelia,

„Aké krásne sú nohy tých, čo hlásajú dobrú zvest““ (Rim 10:15-17). Týmto slovami Izaiáša, citovanými svätým Pavlom, vrelo pozdravujem každého jedného z vás – nositeľov múdrosti – a prostredníctvom vás aj personál, študentov a rodiny mnohých rôznorodých vyučovacích inštitúcií, ktoré zastupujete. Je pre mňa veľkým potešením stretnúť sa s vami a zdieľať niektoré myšlienky, týkajúce sa povahy a identity katolíckeho vzdelávania v súčasnosti. Zvlášť by som sa chcel poďakovať otcovi Davidovi O’Connellovi, prezidentovi a rektorovi Katolíckej univerzity Ameriky. Veľmi oceňujem vaše milé slová na privítanie. Prosím, odovzdajte moju srdečnú vďaku celej komunite tejto univerzity – fakulte, personálu, aj študentom.

Vzdelávanie je kľúčové pre poslanie Cirkvi v oblasti ohlasovania Dobrej zvesti. Na prvom mieste a predovšetkým je každá katolícka vzdelávacia inštitúcia miestom stretnutia so živým Bohom, ktorý v Ježišovi Kristovi zjavuje svoju premieňajúcu lásku a pravdu (por. Spe Salvi, 4). Tento vzťah vyvoláva túžbu rásť v poznaní a chápaní Krista a jeho učenia. Týmto spôsobom sú tí, ktorí ho stretnú, priťahovaní skutočnou silou evanjelia, aby viedli nový život, charakterizovaný všetkým, čo je krásne, dobré a pravdivé; život Kristových svedkov, živý a posilňovaný v rámci spoločenstva učeníkov nášho Pána, ktorým je Cirkev.

Dynamika medzi osobným stretnutím, poznaním a kresťanským svedectvom je kľúčová pre diakoniu pravdy, ktorú Cirkev vykonáva uprostred ľudstva. Božie odhalenie ponúka každej generácii príležitosť objaviť základnú pravdu o jej vlastnom živote a celi dejín. Táto úloha nikdy nie je ľahká, vyžaduje si celé kresťanské spoločenstvo a motivuje každú generáciu kresťanských vychovávateľov, aby zabezpečili, že sila Božej pravdy prenikne každou dimenziou inštitúcií, ktorým slúžia. Týmto spôsobom môže Kristova Dobrá zvest začať pôsobiť, vedúc učiteľa aj študenta k objektívnej pravde, ktorá v presahovaní čiastočného a subjektívneho smeruje k univerzálnemu a absolútnemu, ktoré nás robí schopnými ohlasovať s presvedčením nádej, ktorá nezahanbuje (por. Rim 5:5). Ušľachtilé ciele vzdelávania a výchovy, založené na jednote pravdy a služby človeku a spoločenstvu, zamerané proti osobným bojom, morálnej zmätenosti a triešteniu poznania, sa stávajú mimoriadne mocným nástrojom nádeje.

Drahí priatelia, história tohto národa v tejto súvislosti zahŕňa množstvo príkladov kresťanskej angažovanosti. Tunajšia katolícka komunita v podstate urobila zo vzdelávania jednu zo svojich najvyšších priorít. Toto poslanie sa nenaplnilo bez veľkej obety. Výnimočné osobnosti, ako svätá Elizabeth Ann Setonová a mnohí ďalší s veľkou húževnatosťou a prezieravosťou položili základy toho, čo je dnes dôležitou sieťou škôl vo farnostiach, prispievajúcich k duchovnému blahobytu Cirkvi a národa. Niektorí, ako sv. Katharine Drexelová, zasvätili svoje životy vzdelávaniu tých, ktorých ostatní zanedbávali – v jej prípade Afroameričanov a pôvodných Američanov. Nespočetné množstvo odovzdaných rehoľných sestier, bratov a kňazov, spolu s obetavými rodičmi, prostredníctvom katolíckych škôl pomohlo generáciám prísť ahovalcov, aby sa pozdvihli z biedy a zaradili sa do stredného prúdu spoločnosti.

Táto obeta pokračuje aj dnes. Je to výnimočný apoštolát nádeje, usilujúci sa naplniť materiálne, intelektuálne a duchovné potreby viac ako troch miliónov detí a študentov. Zároveň poskytuje chvályhodnú príležitosť pre celú katolícku komunitu štedro prispievať k naplneniu finančných potrieb našich inštitúcií. Ich dlhodobá udržateľnosť musí byť zabezpečená. Rozhodne musí byť urobené všetko, čo sa dá, v spolupráci so širším spoločenstvom, aby sa zaistilo, že sú prístupné ľuďom zo všetkých spoločenských a ekonomických sfér. Žiadnemu dieťaťu by nemalo byť upierané právo na vzdelávanie vo viere, ktoré na oplátku zušľachtľuje dušu národa.

Niektorí dnes spochybňujú zainteresovanosť Cirkvi v oblasti vzdelávania a pýtajú sa, či jej zdroje nenájdu lepšie uplatnenie niekde inde. Iste v krajine, ako je táto, štát poskytuje rozsiahle možnosti pre vzdelávanie a priťahuje oddaných a štedrých mužov a ženy k tomuto úctyhodnému povolaniu. Je teda aktuálne uvažovať o tom, čo je výnimočné, pokiaľ ide o naše katolícke inštitúcie. Ako prispievajú k dobru spoločnosti prostredníctvom hlavného posolania Cirkvi – evanjelizácie?

Všetky aktivity Cirkvi vyplývajú z jej uvedomenia si, že je nositeľkou posolstva, ktoré má svoj pôvod v samotnom Bohu: vo svojej добрote a múdrosti sa Boh rozhodol odhaliť a dať nám poznať skryté tajomstvo jeho vôle (por. Ef 1:9; Dei Verbum, 2). Božia túžba dať sa poznať a prirodzená túžba všetkých ľudských bytostí poznať pravdu, poskytujú kontext pre ľudské otázky, týkajúce sa zmyslu života. Toto jedinečné stretnutie sa deje v rámci nášho kresťanského spoločenstva: ten, kto hľadá pravdu, sa stáva tým, kto žije podľa viery (por. Fides et Ratio, 31). Dá sa to opísať ako posun od „ja“ k „my“, vedúc jednotlivca, aby sa zaradil medzi Boží ľud.

Táto istá dynamika spoločenskej identity – ku komu patríť? – oživuje étos našich katolíckych inštitúcií. Katolícka identita univerzity alebo školy nie je jednoducho

otázkou počtu katolíckych študentov. Je to vec presvedčenia – naozaj veríme, že iba v mystériu Slova, ktoré sa stalo telom, sa mystérium človeka stáva skutočne jasným (por. *Gaudium et Spes*)? Sme pripravení zaviazat' naše celé „ja“ – intelekt a vôľu, myseľ a srdce – Bohu? Prijímame pravdu, ktorú zjavuje Kristus? Je viera prítomná na našich univerzitách a školách? Dostáva sa jej náležitého vyjadrenia liturgicky, sviatostne, prostredníctvom modlitby, skutkov lásky, záujmu o spravodlivosť a úcty voči Božiemu stvoreniu? Iba týmto spôsobom skutočne nesieme svedectvo zmyslu toho, kto sme a k čomu sa hlásime.

Z tejto perspektívy sa dá vyvodit', že súčasná „kríza pravdy“ má svoje korene v „kríze viery“. Iba prostredníctvom viery môžeme slobodne povedať „áno“ Božiemu svedectvu a uznať ho ako transcendentného ručiteľa pravdy, ktorú zjavuje. Aj tu vidíme, prečo je podpora osobnej intimity s Ježišom Kristom a spoločné svedectvo o jeho pravde nepostrádateľné v katolíckych vzdelávacích inštitúciách. Zároveň však poznáme a so znepokojením sledujeme ťažkosti alebo váhanie, ktorým dnes mnohí ľudia podliehajú. Je to komplexný fenomén, o ktorom neustále premýšľam. Kým sme sa sústredili na usilovné hľadanie spôsobov, ako podchytiť intelekt našich mladých, možno sme zanedbali vôľu. Následne si so zármutkom všimame deformáciu vnímania slobody. Sloboda neznamená rozhodnúť sa k neúčasti. Ide o rozhodnutie sa k účasti – účasti na samotnom bytí. Z tohto dôvodu autentická sloboda nikdy nemôže byť dosiahnutá odvrátením sa od Boha. Takáto voľba by napokon pohrdala skutočnou pravdou, ktorú potrebujeme, aby sme porozumeli sebe samým. Vaša zodpovednosť, aj vašich kolegov, je vyvolávať medzi mladými túžbu po skutku viery, povzbudzovať ich, aby sa angažovali v cirkevnom živote, ktorý z tejto viery vyplýva. Tu sloboda dosahuje istotu pravdy. Vo voľbe žiť podľa pravdy prijímame plnosť života viery, ktorý je nám dávaný v Cirkvi.

Katolícka identita teda nezávisí od štatistiky, ani nemôže byť vnímaná ako samozrejmá. Vyžaduje si omnoho viac: konkrétne to, aby sa každý jeden aspekt vašich vzdelávacích spoločenstiev odrážal v cirkevnom živote viery. Iba vo viere sa pravda môže stať skutočne ľudskou, schopnou nasmerovať vôľu po ceste slobody (por. *Spe Salvi*, 23). Týmto spôsobom naše inštitúcie zásadne prispievajú k poslaniu Cirkvi a skutočne slúžia spoločnosti. Stávajú sa miestami, kde sa premieta aktívna prítomnosť Boha do ľudských záležitostí a na ktorých každý mladý človek objavuje radosť zo vstúpenia do Kristovho „bytia pre druhých“ (por. *ibid.*, 28).

Prvotné evanjelizačné poslanie Cirkvi, v ktorom vzdelávacie inštitúcie zohrávajú kľúčovú úlohu, je v súlade so základným úsilím národa rozvíjať spoločnosť, ktorá je hodná dôstojnosti ľudskej bytosti. Niekedy sa však hodnota prispievania Cirkvi do verejného fóra spochybňuje. Je teda dôležité pripomenúť, že pravdy viery a rozumu si nikdy neprotirečia (por. I. vatikánsky ekumenický koncil, Dogmatická konštitúcia o katolíckej viere

Dei Filius, IV: DS 3017; Sv. Augustín, *Contra Academicos*, III, 20, 43). Poslanie Cirkvi ju v podstate zapája do snahy ľudstva dopracovať sa k pravde. Vo vyslovovaní zjavenej pravdy slúži všetkým členom spoločnosti očisťovaním rozumu a zabezpečením, že zostane otvorený voči tomu, aby bral do úvahy základné pravdy. Poukazovaním na božskú múdrosť ožaruje základy ľudskej morálky a etiky a pripomína všetkým skupinám v spoločnosti, že nie prax vytvára pravdu, ale pravda by mala slúžiť ako základ pre prax. Takéto prispenie, vzdialené od podmieňovania tolerance legítimnej odlišnosti, ožaruje skutočnú pravdu, ktorá robí dostupným konsenzus a pomáha k tomu, aby verejná diskusia bola racionálna, čestná a zodpovedná. Cirkev nikdy neprestane podporovať základné morálne kategórie toho, čo je správne a čo nie je, bez ktorých by nádej iba odumierala, ustupujúc studeným pragmatickým kalkuláciám užitočnosti, ktoré robia človeka iba o málo viac, než figúrkou na nejakej ideologickej šachovnici.

S ohľadom na vzdelávacie fórum diakonia pravdy získava vyššiu dôležitosť v spoločnostiach, kde sekulárna ideológia zasadzuje klin medzi pravdu a vieru. Toto oddelenie vedie k tendencii dávať pravdu na jednu úroveň s vedomosťou a prijať pozitivistickú mentalitu, ktorá v odmietaní metafyziky popiera základy viery a odmieta potrebu morálnej vízie. Pravda znamená viac ako vedomosť: poznanie pravdy nás vedie k objaveniu dobra. Pravda sa prihovára jednotlivcovi v jeho alebo jej celosti, pozývajúc nás odpovedať celým našim bytím. Pravda evanjelia nie je iba komunikáciou faktických údajov – „informatívna“, ale je tvorivá a mení život – „performatívna“ (por. *Spe Salvi*, 2). Kresťanskí učitelia môžu oslobodiť mladých od limitov pozitivizmu a prebudiť otvorenosť voči prijatiu pravdy, voči Bohu a jeho добрote. Týmto spôsobom prispějete aj k formovaniu ich svedomia, ktoré – obohatené vierou – otvára istú cestu k vnútornému pokoji a úcte voči ostatným.

Nie je teda prekvapujúce, že nielen naše cirkevné komunity, ale aj spoločnosť vo všeobecnosti má vysoké očakávania od katolíckych učiteľov. Toto na vás kladie zodpovednosť a ponúka príležitosť. Stále viac ľudí – zvlášť rodičov – spoznáva potrebu vysokej úrovne ľudskej formácie ich detí. Ako *Mater et Magistra* Cirkev zdieľa ich záujem. Keď nič za hranicami jednotlivca nie je uznávané ako definitívne, základným kritériom úsudku sa stáva „ja“ a uspokojenie bezprostredných priání jednotlivca. Objektivita a perspektíva, ktorá môže prísť iba prostredníctvom uznania esenciálnej transcendentnej dimenzie ľudskej bytosti, sa môže stratiť. V rámci takéhoto relativistického horizontu sú ciele vzdelávania nevyhnutne obmedzené. Pomaly prichádza zníženie úrovne. V súčasnosti sme svedkami bojzlivosti zoči-voči kategórii dobra a bezcieľneho nasledovania novosti, tváriacej sa ako naplnenie slobody. Sme svedkami predpokladu, že každá skúsenosť má rovnakú hodnotu, a nechuti pripustiť nedokonalosť a chyby. Zvlášť znepokojujúce je redukovanie cennej a citlivej oblasti vzdelá-

vania v sexualite na manažment „rizika“, zbavený akéhokoľvek vzťahu ku krásnej manželskej láske.

Ako by mali kresťanskí učitelia reagovať? Tento škodlivý vývoj poukazuje na naliehavosť toho, čo môžeme nazvať „intelektuálnou charitou“. Tento aspekt charity povoláva učiteľa k poznaniu, že hlboká zodpovednosť viesť mladých k pravde nie je nič menšie, ako skutok lásky. Dôstojnosť vzdelávania spočíva v podporovaní skutočnej dokonalosti a šťastia tých, ktorí majú byť vzdelávaní. V praxi „intelektuálna charita“ predstavuje esenciálnu jednotu vedomostí, na rozdiel od trieštenia, ktoré nasleduje, keď sa rozum oddelí od snahy o pravdu. Vedie mladých k hlbokému uspokojeniu z konania slobodne vo vzťahu k pravde a usiluje sa o vyjadrenie vzťahu medzi vierou a všetkými aspektmi rodiny a občianskeho života. Ak sa ich vášň pre naplnenie a jednotu pravdy prebudí, mladí ľudia si určite vychutnajú objav, že otázka toho, čo môžu spoznať, otvára obrovské dobrodružstvo toho, čo by mali robiť. Tu okúsia „v čo“ a „v koho“ je možné dúfať a inšpirujú sa k tomu, aby prispievali do spoločnosti spôsobom, ktorý vyvoláva nádej v ostatných.

Drahí priatelia, rád by som svoj príhovor uzavrel sústredením pozornosti na dôležitosť vašej profesionality a svedectva pri pôsobení na našich katolíckych univerzitách a školách. Najskôr by som sa vám chcel poďakovať za vašu obetavosť a štedrosť. Poznám zo svojich vlastných profesorských skúseností a počul som aj od vašich biskupov a predstaviteľov Kongregácie pre katolícku výchovu, že reputácia katolíckych vzdelávacích inštitúcií v tejto krajine je výsledkom vašej snahy a snahy vašich predchodcov. Váš nesebecký príspevok – počínajúc výskumom, až po oddanosť tých, ktorí pracujú v školách v mestských centrách – slúži vašej krajine, aj Cirkvi. Za to vám vyjadrujem hlbokú vďačnosť.

Pokiaľ ide o pracovníkov fakúlt na katolíckych univerzitách, rád by som opätovne zdôraznil nesmiernu hodnotu akademickej slobody. V moci tejto slobody ste povolani hľadať pravdu všade, kam vás zavedie dôkladná analýza dôkazov. Akékoľvek vplyvanie na princíp akademickej slobody v záujme ospravedlnenia postojov, ktoré protirečia viere a učeniu Cirkvi, by narušili, alebo dokonca zradili identitu a poslanie univerzity; poslanie v srdci munus docendi Cirkvi, ktoré nie je autonómne a nezávislé od nej.

Učitelia a správcovia, či už na univerzitách, alebo v školách, majú povinnosť a právo zabezpečiť, aby študenti dostali vzdelanie v katolíckej náuke a praxi. Toto si vyžaduje, aby verejné svedectvo o Kristovi, obsiahnuté v evanjeliu a potvrdzované magistériom Cirkvi, formovalo všetky aspekty života inštitúcie, v rámci vyučovania, aj mimo neho. Odchýlka od tejto vízie oslabuje katolícku identitu, vzdáva sa od podpory slobody, a nevyhnutne vedie k zmätku – či už morálnemu, intelektuálnemu alebo duchovnému.

Rád by som adresoval osobitné slová povzbudenia laickým aj rehoľným katechetom, ktorí sa usilujú do-

siahnuť, aby mladí ľudia stále viac oceňovali dar viery. Náboženská výchova je apoštolátom výzvy a je tu mnoho signálov o túžbe mladých ľudí učiť sa o viere a praktizovať ju s odhodlaním. Ak má toto prebudenie rásť, učitelia musia jasne a presne chápať špecifickú povahu a úlohu katolíckeho vzdelávania. Musia byť zároveň pripravení prebrať zodpovednosť celej školskej komunity pomáhať mladým ľuďom a ich rodinám okúsiť harmóniu medzi vierou, životom a kultúrou.

Rád by som sa zvlášť prihovril rehoľným bratom, sestram a kňazom: neopúšťajte školský apoštolát. Obnovte svoju angažovanosť v školách, zvlášť v tých, ktoré sú v chudobnejších oblastiach. Na miestach, kde je mnoho falošných sľubov, ktoré odvádzajú mladých ľudí z cesty pravdy a pravej slobody, je svedectvo zasvätených osôb nenahraditeľným darom. Povzbudzujem prítomných rehoľníkov, aby prinášali obnovené nadšenie do podpory povolání. Viem, že vaše svedectvo o ideáli zasvätenia a poslania medzi mladými je zdrojom veľkej inšpirácie vo viere pre nich, aj pre ich rodiny.

Vám všetkým hovorím: neste svedectvo nádeje. Živte svoje svedectvo modlitbou. Zdôvodňujte nádej, ktorá charakterizuje vaše životy (por. 1 Pt 3:15) tým, že budete žiť pravdu, ktorú sprostredkujete svojim študentom. Pomáhajte im spoznať a milovať Toho, ktorého ste stretli, ktorého pravdu a dobrotu ste s radosťou okúsili. Hovorme so svätým Augustínom: „my, ktorí hovoríme a vy, ktorí počúvate, sa považujeme za učeníkov jediného učiteľa“. S týmito pocitmi spoločenstva vám, vašim kolegom a študentom, aj vašim rodinám, udeľujem svoje apoštolské požehnanie.“

-dj-

Pozdrav Benedikta XVI. židovskej komunite v USA

USA (18. apríla, RV) – Vo štvrtok, po stretnutí s predstaviteľmi rozličných náboženstiev, ktoré sa uskutočnilo vo večerných hodinách v Centre Jána Pavla II., Svätý Otec adresoval osobitný pozdrav židovskej komunite v USA, keď povedal: „Drahí priatelia, osobitný pozdrav pokoja adresujem celej židovskej komunite v Spojených štátoch a na celom svete, práve v čase, keď sa pripravujete na slávnosť Pesah. Moja návšteva sa uskutočňuje práve v období, kedy slávite tento sviatok, čo mi umožňuje stretnúť sa s vami osobne a ubezpečiť vás o mojich modlitbách v okamihoch, kedy si pripomínate znamenia a zázraky, ktoré Boh vykonal, aby oslobodil svoj vyvolený ľud. Práve z hľadiska nášho spoločného duchovného dedičstva, je pre mňa potešením, že vám môžem odovzdať toto posolstvo ako znamenie našej nádeje, ktorej základom je Všemohúci a jeho milosrdenstvo.“

-ls-

Príhovor Benedikta XVI. k predstaviteľom iných náboženstiev

USA (18. apríla, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa včera o 18.30 hod (dnes o 00.30 SEČ) stretol s predstaviteľmi iných náboženstiev v Kultúrnom centre pápeža Jána Pavla II. vo Washingtone, ku ktorým sa prihovril:

„Drahí priatelia,

som rád, že mám možnosť stretnúť sa s vami. Ďakujem biskupovi Sklbovi za jeho privítanie a srdečne pozdravujem vás všetkých, ktorí zastupujete rôzne náboženstvá, pôsobiace v Spojených štátoch amerických. Mnohí z vás s radosťou prijali pozvanie pripraviť zamyslenia, ktoré sa stali obsahom dnešného programu. Za vaše hlboké slová o tom, ako sa každá z jednotlivých tradícií stáva svedkom pokoja, som vám obzvlášť vďačný. Všetkým vám ďakujem.

Táto krajina má dlhú históriu spolupráce medzi rôznymi náboženstvami v mnohých oblastiach verejného života. Medzináboženské modlitbové stretnutia počas národného sviatku Vďakyvzdania, spoločné iniciatívy v charitatívnych aktivitách, spoločná mienka o dôležitých otázkach, týkajúcich sa verejného života: tieto sú iba niektoré zo spôsobov, v ktorých sa členovia rôznych náboženstiev stretávajú, aby zlepšili vzájomné porozumenie a napomáhali spoločnému dobru. Povzbudzujem všetky náboženské skupiny v Amerike, aby vytrvali v ich spolupráci a obohatili tým verejný život duchovnými hodnotami, ktoré oživujú vaše pôsobenie vo svete.

Miesto, na ktorom sme sa dnes stretli, bolo založené práve s týmto zámerom: aby sa napomáhalo takémuto typu spolupráce. Vskutku, Kultúrne centrum pápeža Jána Pavla II. ponúka kresťanský hlas „hľadania zmyslu a cieľa v živote ľudí“ vo svete, v ktorom spolu žijú „rôzne náboženské, etnické a kultúrne spoločenstvá“ (Štátový centra). Táto inštitúcia nám pripomína presvedčenie tohto národa, že všetci ľudia by mali byť slobodní v hľadaní šťastia tým spôsobom, ktorý je kompatibilný s prirodzenosťou bytostí, obdarených rozumom a slobodnou vôľou.

Američania vždy oceňovali možnosť slobodne a v jednote so svojim presvedčením vzdávať úctu Bohu. Alexis de Tocqueville, francúzsky historik a amerikanista, bol očarený týmto aspektom vášho národa. On podčiarkol, že táto krajina je krajinou, v ktorej sú náboženstvo a sloboda „dôverne spojené“, čím prispievajú k stabilnej demokracii, ktorá podporuje sociálne čnosti a účasť všetkých svojich obyvateľov na spoločenskom živote. V mestských oblastiach majú všetci, čo prichádzajú z odlišného kultúrneho a náboženského zázemia jednu vec spoločnú: každý deň spoločne jeden vedľa druhého pracujú v obchodnom, sociálnom a výchovnom prostredí. Dnes mladí kresťania, židia, moslimovia, hinduisti, budhisti ako aj deti všetkých iných náboženstiev, sedia vedľa seba v školách celej krajiny a učia sa spoločne jeden s druhým, a zároveň aj navzájom jeden

od druhého. Táto rozdielnosť je príležitosťou pre nové výzvy, ktoré vzbudzujú potrebu hlbšieho zamyslenia sa nad základnými princípmi demokratickej spoločnosti. Kiežby aj ďalší našli odvahu, poznajúc vašu skúsenosť a uvedomiac si, že jednotná spoločnosť môže vzniknúť aj z rozdielnych ľudí – „E pluribus unum – z mnohých jeden“, s podmienkou, že všetci uznajú náboženskú slobodu ako základné ľudské právo (porov. Dignitatis humanae, 2).

Úloha obraňovať náboženskú slobodu nie je nikdy dostatočne dovŕšená. Nové situácie a nové výzvy pozývajú občanov, ako aj ich lídrov k zamysleniu sa nad tým, nakoľko ich rozhodnutia rešpektujú toto základné ľudské právo. Ochraňovanie náboženskej slobody v hraniciach zákonov ešte nezaručuje, že ľudia – a predovšetkým menšina – sú ušetrené nespravodlivých foriem diskriminácie a predsudkov. Toto si vyžaduje neustále úsilie zo strany všetkých členov spoločnosti so zámerom zabezpečiť, aby bola občanom ponúknutá možnosť vykonávať vlastný kult pokojne a tak prenášať svoje vlastné náboženské dedičstvo svojim deťom.

Odovzdávanie náboženských tradícií budúcim generáciám nielen pomáha ochraňovať svoje dedičstvo, ale aj podporuje a vyživuje už teraz okolitú kultúru. To isté platí pre dialóg medzi náboženstvami; obohacujú sa ním nielen tí, ktorí sa na ňom aktívne zúčastňujú, ale aj celá spoločnosť. Nakoľko rastieme vo vzájomnom porozumení, natoľko pozorujeme, že sa spoločne delíme o úctu etických noriem - dosiahnuteľných ľudským rozumom -, ktoré sú ctené všetkými ľuďmi dobrej vôle. Svet naliehavo potrebuje spoločné svedectvo o týchto hodnotách. A preto pozývam všetkých nábožných ľudí k tomu, aby považovali dialóg nielen za nástroj k posilneniu vzájomného pochopenia, ale aj za spôsob, akým možno veľmi dobre poslúžiť spoločnosti. Svedčiac o tých morálnych pravdách, ktoré majú spoločné všetci muži a ženy dobrej vôle, náboženské skupiny pozitívne vplývajú na kultúru a môžu tak inšpirovať svojich blízkych, kolegov v práci, či spoluobčanov k zjednoteniu sa, s cieľom posilniť vzájomné solidárne putá. Slovanmi prezidenta Franklina Delana Roosevelta: „našej zemi by sa dnes nemohla udiť väčšia vec, než znovuzrodenie ducha viery“.

Konkrétny prípad toho, ako môžu náboženské komunity pomôcť civilnej spoločnosti sú školy, riadené práve náboženskými komunitami. Tieto inštitúcie obohacujú deti intelektuálne, ako aj duchovne. Vedení svojimi učiteľmi k objaveniu hodností, darovanej Bohom každej ľudskej bytosti, sa mladí učia rešpektovať vierovyznanie a náboženské praktiky tých druhých, čím obohacujú spoločenský život národa.

Akú nesmiernu zodpovednosť majú náboženský vodcovia! Oni musia umožniť to, aby do spoločnosti prenikla hlboká bázeň a rešpekt pre ľudský život a slo-

bodu; zabezpečiť, aby bola ľudská hodnosť rozpoznávaná a ocenená; podporovať pokoj a spravodlivosť a učiť deti tomu, čo je správne, dobré a rozumné!

Je tu ešte jeden bod, pri ktorom by som sa chcel zastaviť. Pozorujem rastúci záujem vlád sponzorovať programy, ktoré podnecujú medzináboženský a medzikultúrny dialóg. Sú to chvályhodné iniciatívy. Avšak, náboženská sloboda, medzináboženský dialóg a viera smerujú k niečomu väčšiemu, než je súhlas s konkrétnymi stratégiami k rozvíjaniu pokoja. Cieľom dialógu je objavenie pravdy! Aký je pôvod a osud ľudského rodu? Čo je to zlo a čo dobro? Čo nás očakáva na konci našej pozemskej existencie? Iba čeliac takýmto hlbokým otázkam môžeme vytvoriť solídny základ pre pokoj a istotu ľudskej rodiny: „keď sa človek nechá osvietiť jasom pravdy, nastúpi – takmer prirodzene – na cestu pokoja“ (Posolstvo pre Svetový deň pokoja 2006, 3).

Žijeme v dobe, v ktorej sú tieto otázky odsúvané na pokraj záujmu. Každopádne však nikdy nebudú vymazané z ľudského srdca. Vždy v dejinách sa muži a ženy snažili spojiť ich nepokoj s týmto pominuteľným svetom. V židovsko-kresťanskej tradícii sú Žalmy plné týchto výrazov: „Duch sa mi zmieta v úzkostiach“ (Ž 143,4; porov. Ž 6,7; 31,11; 32,4; 38,8; 77,3); „Prečo si smutná, duša moja? A prečo sa chveješ?“ (Ž 42,6). Odpoveďou je vždy viera: „Dúfaj v Pána, lebo ho ešte budem velebiť, moju spásu a môjho Boha“ (tamtiež; porov. Ž 62,6). Duchovní vodcovia majú mimoriadnu úlohu – a mohli by sme povedať špeciálnu kompetenciu – klásť na prvé miesto tie najhlbšie otázky ľudského svedomia; znovu prebudiť ľudstvo voči mystériu ľudskej existencie; v tomto frenetickom svete pripraviť miesto pre rozjímanie a modlitbu.

Ako odpoveď na tieto hlboké otázky, týkajúce sa pôvodu a cieľu ľudstva, kresťania ponúkajú Ježiša z Nazareta. On je – taká je naša viera – Večné Logos, ktoré sa stalo telom, aby opäť zmierilo človeka s Bohom a zjavilo pravdu, ktorá je základom všetkého. On je Tým, ktorého my prinášame do medzináboženského fóra. Vrucná túžba kráčať po jeho stopách vedie kresťanov k otvoreniu ich mysli a srdca dialógu (porov. Lk 10, 25-37; Jn 4,7-26).

Drahí priatelia, v našej snahe objaviť spoločné body sme sa snád vyhli zodpovednosti pokojne a jasne diskutovať o našich odlišnostiach. Kým zjednocujeme naše srdcia a mysle v hľadaní pokoja, musíme aj pozorne počúvať hlas pravdy. Týmto spôsobom sa náš dialóg nezastaví na rozpoznaní spoločných hodnôt, ale nás povedie ku skúmaniu ich podstatného základu. Nemáme žiaden dôvod obávať sa, pretože pravda nám ukazuje nevyhnutný vzťah medzi svetom a Bohom. Sme schopní pochopiť, že pokoj je „darom nebies“, ktorý nás volá k prispôsobeniu ľudských dejín Božiemu poriadku. V tomto spočíva „pravda pokoja“ (porov. Posolstvo pre Svetový deň pokoja 2006).

Ako sme teda videli, najdôležitejší cieľ medziná-

boženského dialógu vyžaduje jasné odhalenie nášho náboženského učenia. V tomto ohľade, sú kolégia, univerzity a študijné centrá dôležitými miestami k úprimnej výmene náboženských ideí. Svätá Stolica sa snaží napredovať v tejto dôležitej úlohe skrze Pápežskú radu pre medzináboženský dialóg, Pápežský inštitút arabských štúdií a islamistiky, ako aj rôznymi pápežskými univerzitami.

Drahí priatelia, dovoľte, aby náš úprimný dialóg a naša spolupráca inšpirovali všetkých ľudí k meditácii o najhlbších otázkach o ich pôvode a ich cieľi. Aby tak nasledovníci všetkých náboženstiev boli jednotní pri obraňovaní a podporovaní života a náboženskej slobody na celom svete. Aby sme sa takto – ušľachtilo zasvätiac sa tejto posvätnéj úlohe skrze dialóg a ďalšie nespočetné malé skutky lásky, pochopenia a vzájomného súcitu – stali nástrojmi pokoja pre celú ľudskú rodinu. Pokoj vám všetkým!“ -Pr-

Príhovor Benedikta XVI. k židovskej komunite v New Yorku

USA (19. apríla, RV) – V piatok o 17.20 hod miestneho času pápež Benedikt XVI. navštívil židovskú synagógu v New Yorku, kde ho privítal rabín Arthur Schneier. Svätý Otec pri tejto príležitosti adresoval židovskej komunite v New Yorku nasledovné slová:

„Drahí priatelia, Shalom! S veľkou radosťou som prišiel sem, len niekoľko málo hodín potom, čo ste začali sláviť vašu Paschu, aby som vyjadril židovskej komunite v New Yorku môj rešpekt a úctu. Blízkosť tohto posvätného miesta k mojej terajšej rezidencii mi poskytuje možnosť vás pozdraviť. Oslovuje ma myšlienka, že Ježiš už od svojich detských čias počúval slová Písma a modlil sa na podobnom mieste, ako je toto. Ďakujem rabínovi Shneierovi za jeho slová privítania a osobitne som vďačný za váš milý dar, jarné kvety a roztomilú pieseň, ktorú deti zaspievali na moju počesť. Viem, že židovská komunita ponúkla hodnotnú pomoc k rozvoju mesta. Povzbudzujem vás všetkých, aby ste pokračovali v budovaní mostov priateľstva so všetkými, mnohými a rozličnými etnickými a náboženskými skupinami, ktoré žijú vo vašej blízkosti. Ubezpečujem Vás o mojej osobitnej blízkosti v tomto období, počas ktorého sa pripravujete sláviť veľké znamenia Všemohúceho a spievať mu chvály za veľké zázraky pre svoj ľud. Prosím vás, aby ste pozdravili a odovzdali moje blahoželanania všetkým členom židovskej komunity. Nech je pochválené meno Pánovo!“ -Is-

Príhovor pápeža Benedikta XVI. na generálnom zhromaždení Spojených národov

Pán prezident,
dámy a páni!

Keď sa svojim príhovorom obraciam na toto Zhromaždenie, chcel by som predovšetkým Vám, pán prezident, vyjadriť moju úprimnú vďaku za slová, ktorými ste sa na mňa obrátili. S tým istým pocitom vďaky sa obraciam aj na Generálneho tajomníka, pána Ba Ki-mona za pozvanie navštíviť ústredné úrady OSN a za jeho privítanie. Pozdravujem veľvyslancov a diplomatov členských štátov, ktorí ste tu prítomní a prostredníctvom Vás pozdravujem aj národy, ktoré tu zastupujete. Od tejto inštitúcie sa očakáva, že bude rozvíjať myšlienky, ktoré viedli k jej založeniu, aby sa stala „centrom zosúladovania aktov Národov pri dosahovaní spoločných cieľov“, mieru a rozvoja (porov. Charta Spojených národov, čl. 1.2-1.4). Ako povedal pápež Ján Pavol II. roku 1995, OSN by mala byť „morálnym centrom, v ktorom by sa všetky národy sveta cítili ako doma, rozvíjajúc spoločné povedomie, že je takpovediac „rodinou národov“ (Posolstvo generálnemu zhromaždeniu OSN pri príležitosti 50. výročia založenia, New York, 5. októbra 1995, 14).

Prostredníctvom OSN štáty stanovili všeobecné ciele, ktoré i keď nepokrývajú celé spoločné dobro ľudskej rodiny, bez pochyb pokrývajú základnú časť tohto dobra. Ustanovujúce princípy OSN – túžba po miery, hľadanie spravodlivosti, rešpektovanie dôstojnosti ľudskej osoby, humanitárna spolupráca a pomoc –, vyjadrujú oprávnené túžby ľudskeho ducha a vytvárajú ideály, ktoré by mali byť základom spravodlivých medzinárodných vzťahov. Ako poukázali moji predchodcovia Pavol VI. a Ján Pavol II. z tohto istého pódia, jedná sa o argumenty, ktoré Katolícka cirkev a Svätá stolica sledujú s veľkou pozornosťou a záujmom, lebo vo vašej aktivite vidia, ako je možné problémy a konflikty, týkajúce sa svetového spoločenstva podriaďovať spoločnej regulácii. OSN stelesňuje aspiráciu po „vyššom stupni medzinárodného smerovania“ (Ján Pavol II., *Sollicitudo rei socialis*, 43), inšpirované a riadené princípom subsidiarity a preto schopné zodpovedať očakávaniam ľudskej rodiny prostredníctvom záväzných medzinárodných pravidiel a štruktúr, schopných zosúladiť každodenný život národov. Ešte dôležitejšie je to v čase keď zakúšame zrejmy paradox všestranného konsenzu, ktorý je naďalej v kríze, pretože je podriadený rozhodnutiam niekoľkých, kým svetové problémy si vyžadujú zásahy vo forme kolektívneho konania zo strany medzinárodného spoločenstva.

Iste, otázky bezpečnosti, téma rozvoja, zmenšovanie lokálnych i globálnych nerovností, ochrana životného prostredia, zdrojov a ovzdušia si vyžadujú, aby všetci medzinárodne zodpovední ľudia konali spoločne a prejavili ochotu konať s dobrým úmyslom, rešpektujúc zákon a napomáhajúc solidaritu voči najchudobnejším oblastiam našej planéty. Myslím osobitne na tie krajiny Afriky a iných častí sveta, ktoré zostávajú na okraji opravdivého integrálneho rozvoja a tak sú neustále vystavené riziku že budú zakúšať len negatívne dôsledky globalizácie. V kontexte medzinárodných vzťahov je dôležité uznať

nadradenosť tých pravidiel a štruktúr, ktoré sú svojou podstatou zamerané na napomáhanie spoločného dobra a teda na šírenie ľudskej slobody. Také pravidlá slobodu neobmedzujú; naopak, napomáhajú ju tým, že zakazujú činy a postoje, zamerané proti dobru ľudskej osoby. V mene slobody tu musí byť vzájomný vzťah medzi právami a povinnosťami, v ktorom je každý človek povolaný,

aby prevzal zodpovednosť za svoje rozhodnutia, ktoré koná v dôsledku toho, že vstúpil do vzťahov s druhými. Tu môžeme naše uvažovanie upriamiť na spôsob, ako sa neraz aplikujú výsledky objavov a vedeckého bádania. Napriek obrovskému dobru, ktoré z nich môže ľudstvo čerpať, niektoré aspekty takej aplikácie znamenajú jasné porušovanie poriadku stvorenia, a to až do takého bodu, že je nielen popieraná posvätná povaha života, ale samotná ľudská osoba a rodina sú obráté o svoju prirodzenú identitu. Takisto medzinárodné pôsobenie, zamerané na zachovanie životného prostredia a rôznych foriem života na zemi nemá len zaručiť rozumné používanie vedy a technológií, ale má odhaliť aj pravý obraz stvorenia. To si nikdy nevyžaduje rozhodovanie medzi vedou a etikou; skôr sa jedná o prijatie takej vedeckej metódy, ktorá skutočne rešpektuje etické imperatívy.

Uznanie jednoty ľudskej rodiny a pozornosť voči vrodenej dôstojnosti každého muža a ženy nachádzajú dnes nové dôrazy v „princípe zodpovednosti za ochranu“. Tento princíp bol definovaný len v súčasnosti, no implicitne bol už prítomný od počiatkov OSN a dnes sa stal čoraz viac charakteristikou činnosti tejto Organizácie. Každý štát má primárnu úlohu chrániť svojich obyvateľov od závažného a pretrvávajúceho porušovania ľudských práv, ako aj pred dôsledkami humanitárnych kríz, vyvolaných tak prírodou ako aj človekom. Ak štáty nie sú v stave zaručiť takúto ochranu, musí zasiahnuť medzinárodné spoločenstvo a to právnymi prostriedkami, ktoré obsahujú

Charta Spojených národov a iné medzinárodné štruktúry. Pôsobenie medzinárodného spoločenstva a jeho inštitúcií - za predpokladu že sa rešpektujú princípy, ktoré sú základom medzinárodného poriadku -, nemôže byť nikdy interpretované ako nežiadúce nanucovanie alebo obmedzovanie suverenity. Naopak, skutočné škody pôsobí práve indiferencia a nezasahovanie. To, čo je naozaj potrebné, je prehĺbené hľadanie spôsobov ako predchádzať a kontrolovať konflikty, využívajúc všetky možné diplomatické cesty a venujúc pozornosť a povzbudzovanie aj najmenším znakom dialógu a túžby po zmierení.

Princíp „zodpovednosti za ochranu“ bol antickým *ius gentium* považovaný za základ každého konania zo strany vládcov voči poddaným. V časoch, keď sa rozvíjal pojem suverénnych národných štátov, dominikánsky brat Francesco de Vittoria - právom považovaný za predchodcu idey Spojených národov -, takúto zodpovednosť opísal ako súčasť prirodzeného rozumu, ktorý uznávajú všetky národy a ako dôsledok medzinárodného poriadku, ktorého úlohou bolo upravovať vzťahy medzi národmi. Dnes tak ako vtedy musí taký princíp, vnímajúci človeka ako Boží obraz, vyvolávať túžbu po absolútnej a základnej slobode. Založenie Spojených národov, ako vieme, súvisí s hlbokým úpadkom, ktoré ľudstvo zakúsilo, keď sa opustil vzťah a význam transcendentna a prirodzeného rozumu, v dôsledku čoho boli vážne porušované slobody a dôstojnosť človeka. Keď sa niečo také deje, sú ohrozené aj objektívne základy hodnôt, ktoré inšpirujú a usmerňujú medzinárodný poriadok a v základoch sú narušené tie nedotknuteľné princípy, ktoré formulovali a konsolidovali i Spojené národy. Keď stojíme pred novými a naliehavými úlohami, bolo by omylom vrátiť sa späť k pragmatickému prístupu, ktorý sa obmedzuje na určenie „spoločného terénu“, minimálnemu vo svojom obsahu a slabému vo svojich účinkoch.

Odvolávanie sa na ľudskú dôstojnosť, ktorá je základom a dôvodom zodpovednosti za ochranu, nás vedie k téme, na ktorú nás upriamuje tento rok, ktorý je 60. výročím Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Tento dokument bol výsledkom súladu medzi náboženskými a kultúrnymi tradíciami, motivovanými spoločnou túžbou, aby sa ľudská osoba stala srdcom inštitúcií, zákonov a zásahov spoločnosti, ako aj rozhodnutia považovať ľudskú osobu za základného činiteľa kultúry, náboženstva a vedy. Ľudské práva sú čoraz viac prezentované ako spoločný jazyk a etický základ medzinárodných vzťahov. Súčasne univerzalita, nerozdielnosť a interdependencia ľudských práv slúžia ako garancia pre záchranu ľudskej dôstojnosti. Je však jasné, že práva, uznané a vymedzené v Deklarácii, sa na každého aplikujú na základe spoločného pôvodu osoby, ktorá zostáva najvyšším bodom stvoriteľského Božieho plánu voči svetu a dejinám. Tieto práva sa zakladajú na prirodzenom zákone, vpísanom do ľudského srdca a prítomnom v rôznych kultúrach a civilizáciách. Vyčleniť ľudské práva z tohto kontextu by znamenalo zúžiť ich rozsah a upadnúť do relativistického chápania, podľa ktorého význam a interpretácia práv by sa mohli

meniť a ich univerzalita by bola popieraná v mene rôznych kultúrnych, politických, sociálnych ba dokonca aj náboženských kontextov. Preto neslobodno pripustiť, aby taká široká rôznosť pohľadov zatemnila skutočnosť, že nielen práva sú univerzálne, ale je takou aj ľudská osoba, subjekt týchto práv.

Život spoločenstva tak na vnútornej ako i na medzinárodnej úrovni jasne dokazuje, ako sú rešpektovanie práv a garancie, ktoré z neho vyplývajú, mierou spoločného dobra a ktoré slúžia na hodnotenie vzťahu medzi spravodlivosťou a bezprávím, rozvojom a chudobou, bezpečnosťou a konfliktom. Napomáhanie ľudských práv zostáva najúčinnnejšou stratégiou na odstránenie nerovností medzi krajinami a spoločenskými skupinami ako aj pre rast bezpečnosti. Iste, obeť biedy a beznádeje, ktorých dôstojnosť je beztrešne porušovaná, sa ľahko stávajú obeťou hlasu po násilí a prvé sa môžu stať rušiteľmi mieru. Spoločné dobro, ktorého dosiahnutie majú napomáhať aj ľudské práva, nemožno dosiahnuť jednoducho aplikovaním správnych procedúr ani prostredníctvom jednoduchej rovnováhy medzi protichodnými právami. Zásluhou Všeobecnej deklarácie je, že umožnila rôznym kultúram, právnym systémom a inštitucionálnym modelom zhodnúť sa okolo základného jadra hodnôt a teda aj práv. Dnes je však potrebné znásobiť úsilie vzhľadom na tlaky, snažiac sa aby boli nanovo interpretované základy Všeobecnej deklarácie a ohroziť tak vnútornú jednotu. To by umožnilo vzdialiť sa od úlohy ochrany ľudskej dôstojnosti, a vytvorilo podmienky aby sa uspokojili jednoduché záujmy, často osobitné záujmy. Deklarácia bola prijatá ako „spoločná koncepcia ako napredovať“ (preambula) a nemožno ju aplikovať od seba oddelenými časťami, podľa selektívnych tendencií a rozhodnutí, kedy hrozí že budú postavené proti ľudskej osobe a tak aj nedeliteľnosti ľudských práv.

Skúsenosť nás učí, že často legalita prevláda nad spravodlivosťou. Deje sa tak, keď sa dôraz na ľudské práva predkladá len ako výsledok legislatívnych opatrení a normatívnych rozhodnutí, ktoré učinili rôzne organizmy tých, ktorí držia v rukách moc. Ak sa práva prezentujú len ako legalita, hrozí, že sa stanú len neúčinnými konštatovaniami, oddelenými od ich racionálnej a etickej dimenzie, ktoré sú ich základom a cieľom. Naopak, Všeobecná deklarácia posilnila presvedčenie, že rešpektovanie ľudských práv sa principiálne zakladá na spravodlivosti, ktorá sa nemení a na ktorej sa zakladá aj záväzná sila medzinárodných vyhlásení. Tento aspekt sa často zastiera, keď prevládne snaha zbaviť práva ich opravdivej úlohy a to v mene malichej utilitaristickej perspektívy. Nakoľko práva a z nich vyplývajúce povinnosti prirodzene smerujú k ľudskej súčinnosti, je ľahko možné zabudnúť, že sú ovocím spoločného zmyslu spravodlivosti, založenom predovšetkým na solidarite medzi členmi spoločnosti a teda platné pre všetky časy a pre všetkých ľudí. Túto intuíciu vyjadril už v piatom storočí Augustín z Hippo, jeden z učiteľov nášho intelektuálneho dedičstva. Na margo pravidiel „Nerob druhým, čo nechceš, aby druhí

robili tebe“ sa vyjadril, že taká zásada sa „nikdy a žiadnym spôsobom nemôže obmieňať podľa rôznych názorov, prítomných vo svete“ (De doctrina christiana, III, 14). Preto ľudské práva treba rešpektovať ako vyjadrenie spravodlivosti a nie jednoducho preto, že ich umožňujú rešpektovať vôľa legistátorov.

Dámy a páni, kým dejiny napredujú, vznikajú nové situácie a je snaha spojiť ich do nových práv. Rozlišovanie, teda schopnosť rozoznávať medzi dobrom a zlom sa stáva ešte naliehavejšie v kontexte požiadaviek, ktoré sa týkajú samotného života a správania osôb, spoločenstiev a národov. Keď hovoríme o téme práv, nakoľko sa týkajú dôležitých situácií a hlbokých skutočností, je rozlišovanie zároveň nevyhnutná a plodná čnosť.

Rozlišovanie teda ukazuje, ako rozhodnutie zveriť exkluzívnym spôsobom jednotlivým štátom s ich zákonmi a inštitúciami poslednú zodpovednosť za naplnenie očakávaní osôb, spoločenstiev a celých národov prináša často dôsledky, ktoré vylučujú možnosť takého spoločenského poriadku, ktorý by rešpektoval dôstojnosť a práva človeka. Z druhej strany vízia života pevne zakotveného v náboženskom rozmere môže pomáhať dosiahnutie takýchto cieľov vďaka tomu, že uznanie transcendentnej hodnoty každého človeka napomáha obrátenie srdca, čo potom vedie k úsiliu čeliť násiliu, terorizmu a vojne a napomáhať spravodlivosti a mier. To vytvára aj vlastný priestor pre medzináboženský dialóg, ktorý sú Spojené národy povolané podporovať, rovnako ako podporujú dialóg na iných poliach ľudskej činnosti. Dialóg je potrebné uznávať ako prostriedok, ktorým môžu rôzne zložky spoločnosti vyjadriť svoj pohľad a zakladať spoločný konsenzus na spoločnej pravde ohľadom hodnôt alebo osobitných cieľov. Povahe slobodne praktizovaných náboženstiev je vlastné, že môžu autonómne viesť dialóg myslenia a života. Ak je aj na takejto rovine oddeľovaná náboženská a politická sféra pôsobenia, pochádza z neho veľký osôh pre jednotlivcov a pre spoločenstvo. Z druhej strany Spojené národy môžu počítať s výsledkom dialógu medzi náboženstvami a čerpať ovocie z ochoty veriacich ponúknuť vlastné skúsenosti do služby spoločného dobra. Ich úlohou je ponúknuť víziu viery nie v termínoch intolerance, diskriminácie a konfliktu, ale v termínoch úplného rešpektu pravdy, svedomia, spolužitia, práv a zmierenia.

Ľudské práva musia samozrejme zahŕňať aj právo na náboženskú slobodu, chápanú ako vyjadrenie dimenzie, ktorá je súčasne individuálna i kolektívna, rešpektujúca víziu, ktorá predstavuje jednotu osoby, jasne pritom rozlišujúca dimenziu občana a dimenziou veriaceho. Činnosť Spojených národov v súčasných rokoch zaistila aby verejná diskusia ponúkla priestor aj postojom, inšpirovaným náboženským pohľadom vo všetkých jeho rozmeroch, zahŕňajúc aj rituálny, rozmer kultu, výchovy, šírenia informácií, ako aj slobody vyznávať alebo vybrať si náboženstvo. Je preto nepredstaviteľné, že by veriaci museli potláčať časť samých seba – svoju vieru –, aby mohli byť aktívnymi občanmi; nikdy nemá byť potrebné zaprieť Boha, aby sa človek mohol tešiť svojim právam. Práva,

spojené s náboženstvom, si vyžadujú o to väčšiu ochranu, ak sa konfrontujú s prevládajúcou sekulárnou ideológiou alebo s exkluzívnymi postojmi náboženskej väčšiny. Plná garancia náboženskej slobody sa nemôže obmedziť na slobodné vykonávanie kultu; naopak, treba brať do úvahy aj verejný rozmer náboženstva a teda možnosť veriacich mať svoj podiel na budovaní spoločenského poriadku. Po pravde to už aj robia, napríklad prostredníctvom svojho veľkodušného a vplyvného zapojenia sa do rozsiahlej siete iniciatív, počínajúc univerzitami, vedeckými inštitúciami, školami, lekárskou starostlivosťou až po charitatívne organizácie a službu chudobným a odsúvaným. Odmietanie uznať príspevok pre spoločnosť, podnietený náboženskou dimenziou človeka a hľadaním Absolútna – ktoré je už svojou povahou vyjadrením spoločenstva medzi ľuďmi –, by bezpochybné privilegovalo individualistický prístup a rozdrobovalo jednotu ľudskej osoby.

Moja prítomnosť na tomto zhromaždení je znakom úcty k Spojeným národom a treba ju chápať ako prejav nádeje, že OSN môže čoraz viac slúžiť ako znamenie jednoty medzi národmi a ako nástroj služby celej ľudskej rodine. Vyjadruje aj vôľu Katolíckej cirkvi ponúknuť svoj vklad do budovania medzinárodných vzťahov. Na realizácii takých cieľov Cirkev pôsobí aj prostredníctvom medzinárodných aktivít Svätej stolice, a to primeraným spôsobom a vlastným príspevkom v etickej a morálnej sfére a slobodnou činnosťou svojich veriacich. Bez pochyb mala Svätá Stolica vždy svoje miesto na zhromaždeniach národov, prejavujúc tak vlastný charakter osobitného subjektu na medzinárodnom poli. Ako v súčasnosti potvrdili Spojené národy, Svätá Stolica tak ponúka svoj vlastný vklad podľa smerníc medzinárodného práva, pomáha definovať ju a odvoláva sa na ne.

Spojené Národy zostávajú privilegovaným miestom, kde má Cirkev úlohu priniesť svoju skúsenosť „experta v ľudskosti“, rozvinutú počas stáročí medzi národmi každej rasy a kultúry a dať ju k dispozícii všetkým členom medzinárodného spoločenstva. Táto skúsenosť a činnosť, zameraná na dosiahnutie slobody pre každého veriaceho, má za cieľ aj zvýšenie miery ochrany práv človeka. Tieto práva sa zakladajú a stvárnajú na nadprirodzenej povahe človeka, čo pomáha mužom a ženám prejsť svojou cestou viery a hľadania Boha v tomto svete. Uznanie tejto dimenzie sa posilní, ak chceme podporovať nádej ľudstva na lepší svet a ak chceme vytvoriť podmienky pre mier, rozvoj, spoluprácu a garanciu práv budúcich generácií.

V mojej súčasnej encyklike *Spe salvi* som zdôraznil, že „stále nové, namáhavé hľadanie správneho usporiadania ľudských záležitostí je úlohou každej generácie“ (č. 25). Pre kresťanov je taká úloha dôvodom nádeje, prameňacej zo spásenosného diela Ježiša Krista. To je dôvod, prečo je Cirkev šťastná, že sa môže zapojiť do činností tejto váženej Organizácie, ktorej je zverená zodpovednosť napomáhať mier a dobrú vôľu celého sveta. Milí priatelia, ďakujem vám za dnešnú možnosť obrátiť sa na vás a uistiť ujem vás, že budem svojimi modlitbami podporovať uskutočňovanie vašej vznešenej úlohy. **mg / snímkaRV**

Príhovor Benedikta XVI. počas ekumenického stretnutia v Kostole sv. Jozefa v New Yorku

USA (19. apríla, RV) – Včerajší program pápeža Benedikta XVI. pokračoval o 18.00 hod. miestneho času, teda presne o polnoci SEČ ekumenickým stretnutím v Kostole sv. Jozefa v New Yorku. Na stretnutí bolo asi 250 predstaviteľov 10. kresťanských vierovyznaní. Po úvodných pozdravoch predniesol Svätý Otec nasledujúci príhovor:

„Drahí bratia a sestry v Kristovi,

Moje srdce sa raduje v Bohu – v Otcovi všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkými a je vo všetkých (Ef 4, 6) – za túto úžasnú príležitosť, že môžem byť v dnešný večer v modlitbe spolu s vami. Ďakujem biskupovi Dennisovi Sullivanovi za jeho srdečné privítanie a s radosťou pozdravujem všetkých prítomných predstaviteľov kresťanských spoločenstiev rozptýlených po Spojených štátoch. Pokoj Pána a nášho Spasiteľa nech je s vami všetkými. Prostredníctvom vás chcem povedať, že si úprimne cením významnú službu všetkých, ktorí sa angažujú v ekumenizme: National Council of Churches, il Christian Churches Together, il Catholic Bishops's Secretariat for Ecumenical and Interreligious Affairs či mnohé ďalšie organizácie. Prínos kresťanského ekumenického hnutia v USA vníma celý svet. Povzbudzujem vás k vytrvalosti, v dôvere k milosti vzkrieseného Krista, ktorému sa usilujeme slúžiť, aby sme získali „milosť a apoštolský úrad, na slávu jeho mena“ (Rm 1,5).

Práve sme si vypočuli časť svätého Písma, v ktorom Pavol – „väzeň v Pánovi“ – formuluje svoju skormútnú prosbu členom kresťanského spoločenstva v Efeze. „Preto vás prosím ja, väzeň v Pánovi, aby ste žili dôstojne podľa povolania, ktorého sa vám dostalo, so všetkou pokorou, miernosťou a zhovievavosťou. Znášajte sa navzájom v láske a usilujte sa zachovať jednotu ducha vo zväzku pokoja. (Ef 4, 1 – 3). Počas jeho náruživšej prosby k jednote pripomína Pavol svojim čitateľom, že Ježiš, ktorý vystúpil na nebesia, rozliat na ľudí všetky potrebné dary k vytvoreniu Kristovho Tela (porov. Ef 4, 11 – 13).

A s rovnakou silou nám znie aj dnes Pavlova výzva. Jeho slová v nás vzbudzujú istotu, že Pán nás nikdy neopustí v našom hľadaní jednoty. Pozývajú aj nás žiť tak, aby sme boli svedectvom toho „jedného srdca a jednej duše“ (Sk 4, 32), ktoré boli vždy charakteristickým znakom „kresťanskej koinónie“ (porov. Sk 2, 42) a silou, ktorá povzbudzuje tých, ktorí stoja mimo spoločenstva veriacich vo svete, aby aj oni okúsili „Kristovo nevyspytateľné bohatstvo“ (Ef 3,8).

Globalizácia postavila ľudstvo medzi dva extrémny. Na jednej strane rastúci zmysel pre vzájomné prepojenie a vzájomnú závislosť medzi národmi aj keď – v prípade geografických a kultúrnych pojmov – sú medzi sebou vzdialené. Nová situácia ponúka možnosť zlepšiť vnímanie globálnej solidarity pri rozdelení zodpovednosti pre dobro ľudstva. Na druhej strane, nedá sa poprieť, že rapídne zmeny ktoré sa dejú vo svete sú známkami roz-

drobenia a ústupu v individualizme. Stále väčšie miesto elektroniky vo svete komunikácií paradoxne prináša rastúcu izoláciu. Mnohí – vrátane mladých – hľadajú takéto autentickejšie formy spoločenstva. Situácia je však zdrojom vážnych obáv, keďže šíria ideológiu sekularizmu, podkopávajúci a vyvracajúci nadprirodzenú pravdu. Možnosť Božského zjavenia a teda kresťanskej viery býva často prítomná v početných diskusiách v univerzitnom prostredí, v masmédiách či vo verejnej mienke. Preto je viac ako kedykoľvek predtým potrebná viera svedectva evanjelia. Od kresťanov sa vyžaduje názorne hájiť pravdu nádeje, ktorá v nich je (porov. 1 Pt 3, 15).

Nekresťania, ktorí pozorujú rozdelenie kresťanských spoločenstiev sú príliš často a aj právom zmätení z takéhoto posolstva evanjelia. Viera a základné kresťanské správanie sú obmieňané vo vnútri spoločenstiev takzvaných „prorockých hnutí“ založených na hermeneutike a nie sú vždy v súlade so skutočnosťami Písma a tradície. V dôsledku takéhoto spoločenstva nekonajú ako jedno telo, ale uprednostňujú konanie podľa princípu „miestneho práva“. V tomto procese sa potom stráca potreba diachronickej koinónie – spoločenstvo s Cirkvou všetkých čias – práve v dobe, keď svet stráca smer a potrebuje spoločné a presvedčivé svedectvá spásynosnej moci evanjelia (porov. Rm 1, 18 – 23).

Pri týchto ťažkostiach si musíme na prvom mieste pamätať, že jednota Cirkvi pramení v perfektnej jednote Svätej Trojice. Evanjelium podľa Jána nám hovorí, ako sa Ježiš modlil k Otcovi, aby jeho učeníci boli jedno „ako Ty... si vo mne a ja v Tebe (porov. Jn 17, 21). Tento krok odráža pevné presvedčenie kresťanského spoločenstva, že jeho jednota bola ovocím a odrazom jednoty Otca, Syna a Ducha Svätého. To znamená, že vzájomné spoločenstvo veriacich bolo založené na plnej celistvosti vyznania ich viery (porov. 1 Tm 1, 3-11). V celom Novom zákone nachádzame, že apoštoli boli opakovane vyzvaní, aby hlásali pravdu viery ako pohanom (porov. Sk 17, 16 – 34), tak židom (porov. Sk 4, 5-22; 5, 27 – 42). Jadrom ich argumentácie bol vždy historický fakt vzkriesenia Pánovho tela z hrobu (Sk 2, 24,32; 3, 15; 4,10; 5,30; 10,40; 13,30).

Účinnosť poslednej z jeho kázní nezávisela od „strojených slov“ alebo od „ľudskej múdrosti“ (1 Kor 2, 13), ale najmä od účinku Ducha (Ef 3, 5), ktorý potvrdil dôležité svedectvo apoštolov (por. 1 Kor 15, 1 – 11). Jadro Pavlovej kázne a Cirkvi na počiatku nebolo nič iné ako Ježiš Kristus a „to ukrižovaný“ (1 Kor 2, 2). A táto výzva mala byť zárukou pravosti normatívnej doktríny vyjadrenej vo formulách viery – v symboloch, ktoré spájali podstatu kresťanskej viery a boli základom jednoty pokrstených (porov. 1 Kor 15, 3 – 5, Gal 1, 6 – 9, Unitatis redintegratio, 2).

Moji drahí priatelia, sila kerygmy nestratila nič zo svojho vnútorného dynamizmu. Tak či tak sa musíme

pýtať, či jeho úplná platnosť a sila nie je oslabená relativistickým pohľadom na kresťanskú náuku, podobným tomu, ktorý nachádzame v sekularizovaných ideológiách, ktoré s myšlienkou, že iba veda je „objektívna“, úplne vyhánajú náboženstvo do subjektívnej sféry pocitov jednotlivca.

Vedecké objavy a ich prepojenie s ľudskými schopnosťami ponúkajú ľudstvu bezpochyby nové možnosti na zlepšenie. Toto neznamená, že „poznanie“ je ohraničené tým, čo je empiricky overiteľné, ani že náboženstvo je vymedzené premenlivým kráľovstvom „osobnej skúsenosti“.

Prijatie tejto mylnej línie myslenia by kresťanov priviedlo k záveru, že v podaní kresťanskej viery nie je potrebné vyzdvihnúť objektívnu pravdu, pretože postačí nasledovať vlastné svedomie a vybrať si také spoločenstvo, ktoré bude viac napĺňať osobný vkus. Výsledok sa v pokračujúcom klíčení spoločenstiev, ktoré sa neraz vyhýbajú základným štruktúram a podceňujú dôležitosť kresťanského života v obsahu náuky prehliada.

Aj vo vnútri ekumenického hnutia môžu byť kresťania bojazliví pri potvrdzovaní úlohy učenia zo strachu, že toto môže skôr podráždiť, ako hojiť rany rozdelenia. Napriek tomu jasné a presvedčivé svedectvo o spásе, uskutočnenej Ježišom Kristom pre nás, musí byť založené na smerodajnom apoštolskom učení – učení, ktoré naozaj zdôrazňuje slovo, inšpirované Bohom a ktoré opodstatňuje sviatostný život kresťanov dneška.

Len ak „zostaneme pevní“ v učení (porov. 2Sol 2, 15), budeme vedieť odpovedať na výzvy, ktoré nás vyzývajú ku konfrontácii vo svete, ktorý sa mení. Len tak vydáme jasné svedectvo pravdy evanjelia a jeho morálneho učenia. Toto je poslanstvo, ktoré od nás očakáva svet. Tak ako prví kresťania, máme zodpovednosť vydať jasné svedectvo „pravdy našej nádeje“, tak, aby sa oči všetkých ľudí dobrej vôle mohli otvoriť a uvidieť, že Boh ukázal svoju tvár (porov. 2Kor 3, 12 – 18) a dovolil nám vojsť do jeho Božského života cez Ježiša Krista. Len on je naša nádej! Boh odhalil svoju lásku všetkým národom cez tajomstvo utrpenia a smrti jeho Syna a povolal nás hlásať, že skutočne vstal z mŕtvych“ (Nicejské vyznanie viery).

Nech Božie slovo, ktoré sme v dnešný večer počuli zapáli nádejou naše srdcia na ceste jednoty (porov. Lk 24, 32). Nech sa toto stretnutie modlitby stane príkladom jadra modlitby v ekumenickom hnutí (porov. Unitatis redintegratio, 8), pretože bez modlitby, by štruktúry, inštitúcie a ekumenické programy boli bez srdca a bez duše. Ďakujeme Bohu za pokrok, ktorý sa udial účinkami Ducha Svätého a s vďakou prijímajme duchovné obete, ktoré dosiahli mnohí z vás, tu prítomných, aj tých, ktorí nás predišli.

Kráčajme v ich šľapajach a našu vieru vkladajme len do Boha, verím, že – povedané slovami otca Paula Wattsona – dosiahneme jednotu „nádeje, viery a lásky“, ktorá jediná môže presvedčiť svet, že Ježiš Kristus je poslaný Otcom, aby spasil všetkých.

Hovorca Svätej Stolicy Federico Lombardi SJ o apoštolskej ceste Benedikta XVI. v USA

Svätého Otca na jeho apoštolskej ceste v USA sprevádza aj hovorca Svätej Stolicy páter Federico Lombardi SJ, ktorý atmosféru uplynulých dní vyjadril slovami:

„Atmosféra je extrémne pozitívna. Je tu cítiť srdečné prijatie zo strany nielen ľudí, ale tiež zo strany médií a toto prijatie možno cítiť všeobecne aj vo verejnej mienke. Média sa k návšteve Svätého Otca vyjadrujú veľmi pozitívne. Túto atmosféru sme mohli dýchať už od prvých momentov a osobitným spôsobom od prijatia v Bielom dome, ktoré sa uskutočnilo skutočne veľmi slávnostným spôsobom. Mali sme pocit, že Svätý Otec sa naozaj dotkol ducha Ameriky, v tom dobrom zmysle, teda v tom aspekte tejto krajiny, ktorý vyrastá z hľadania slobody, z hľadania a budovania spoločenstva slobodných ľudí, kde každý môže dať to najlepšie zo seba, aj z hľadiska svojho vlastného náboženského presvedčenia a týmto spôsobom celá spoločnosť je budovaná na náboženských hodnotách. Tieto aspekty, ktoré sa Svätému Otcovi podarilo uchopiť a vyjadriť vhodným spôsobom, sa dotkli srdc Američanov a vzbudili reakciu úcty a oduševnenia, čo sa tu naozaj cíti, aj keď samozrejme problémy nechýbajú. Problémy dnešnej spoločnosti, aj vo vzťahu k náboženstvu. Svätý Otec hovoril veľmi jasne a v príhovore k biskupom sa dotkol hlbokým spôsobom problémov sekularizmu a individualizmu. Sú to témy, ktoré dobre poznáme, avšak Svätý Otec ich teraz predstavuje ako niečo, k čomu je Amerika pozvaná odpovedať aj vo svetle vlastných dejín, vlastnej identity a svojho povolania ako spoločnosti, v ktorej morálne a náboženské hodnoty majú osobitnú pozornosť.“

Piatkové vystúpenie pápeža Benedikta XVI. na pôde OSN zhodnotil páter Lombardi slovami:

„Prihovor bol určite podstatný a dôležitý. Uskutočnil sa pri príležitosti 60. výročia prijatia Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Svätý Otec chcel poukázať na hodnotu, na ktorú možno po 60. rokoch, začíname akosi zabúdať, ktorá je však absolútne základnou z hľadiska ochrany ľudskej dôstojnosti na celom svete. Svätý Otec sa dotkol tiež argumentu, ktorý sa mi zdá úplne novým a originálnym: keď hovorí s veľkou rozhodnosťou o „zodpovednosti chrániť“ ľudskú dôstojnosť a práva človeka. Ide o zodpovednosť nielen zo strany štátov, ktoré – ak toho nie sú v stave, – tak aj zo strany medzinárodného spoločenstva, rešpektujúc pritom samozrejme princípy medzinárodného poriadku. Naliehavosť, s akou pápež hovoril o povinnosti chrániť práva človeka, bola veľmi silná. Myslím, že to s primeranou reflexiou a prehĺbením, môže poskytnúť priestor aj novým princípom a novým spôsobom, ako sa pozeráť na medzinárodný poriadok a na zodpovednosť medzinárodného spoločenstva. Som úplne presvedčený, že je to príhovor, nad ktorým sa treba ešte hlbšie zamyslieť.“

Homília Benedikta XVI. na svätej omši v Katedrále sv. Patrika v New Yorku

USA (19. apríla, RV) – V sobotu ráno o 9:15 miestneho času pápež Benedikt XVI. predsedal eucharistickej slávnosti v Katedrále sv. Patrika v New Yorku, kde sa prihovoral kňazom, rehoľníkom a rehoľničkám:

„Drahí bratia a sestry v Kristovi,
s veľkou láskou v Pánovi pozdravujem vás všetkých, ktorí zastupujete biskupov, kňazov a diakonov, mužov a ženy zasväteného života a seminaristov USA. Ďakujem kardinálovi Eganovi za jeho vreľé privítanie a prianie, ktoré vyjadril vo vašom mene na začiatku štvrtého roka mojej pápežskej služby. Som šťastný, že môžem sláviť túto svätú omšu spolu s vami, ktorí ste boli vyvolení Pánom, ktorí ste odpovedali na jeho volanie, a ktorí zasväcujete svoje životy úsilím o svätosť, šírenie evanjelia a budovaniu Cirkvi vo viere, nádeji a láske.

Zhromaždení v tejto historickej katedrále nemôžeme nemyslieť na nespočetné množstvo mužov a žien, ktorí nás predišli, ktorí pracovali na raste Cirkvi v Spojených štátoch a zanechali nám pretrvávajúce dedičstvo viery a dobre vykonanej práce. V dnešnom prvom čítaní sme počuli, ako sa z moci Ducha Svätého rozišli apoštoli z hornej siene ohlasovať Božie dielo ľuďom každého národa a jazyka. V tejto krajine si poslanie Cirkvi vždy vyžadovalo povolávanie ľudí „zo všetkých národov, čo sú pod nebom“ (Sk 2,5) k duchovnej jednote a obohacovaniu Kristovho Tela rôznosťou svojich darov. Pri tom, ako vzdávame vďaka za minulé požehnania a dívame sa na výzvy budúcnosti, prosíme Boha o milosť nových Turíc pre Cirkev v Amerike. Nech oheň lásky k Bohu a blížnemu, so zápalom pre šírenie Kristovho Kráľovstva zostúpi na všetkých prítomných!

V druhom čítaní dnešného rána nám svätý Pavol pripomína, že duchovná jednota – jednota, ktorá zmieruje a obohacuje rozmanitosť – má svoj pôvod a najvyšší vzor v živote Trojjediného Boha. Ako spoločenstvo čistej lásky a nekonečnej slobody Svätá Trojica neustále prináša nový život vo stvorení a spásu. Cirkev, ako „ľud, zhromaždený jednotou Otca, Syna a Ducha Svätého“ (por. Lumen Gentium, 4) je povolaná ohlasovať dar života, slúžiť životu a podporovať kultúru života. Tu, v tejto katedrále, sa naše myšlienky prirodzene obracajú na hrdinské svedectvo evanjelia života, ktoré vydali kardináli Cooke a O'Connor. Ohlasovanie života, života v hojnosti, musí byť srdcom novej evanjelizácie. Pretože skutočný život – naša spása – môže byť nájdená iba v zmierení, v slobode a v láske, ktoré sú nezištnými darmi Boha. Toto je poslanstvo nádeje, ktoré sme povolaní ohlasovať a vnášať do sveta, v ktorom, ako sa zdá, egocentrizmus, hrabivosť, násilie a cynizmus tak často potláčajú krehký rast milosti v srdci národa. Svätý Irenej do hĺbky pochopil, že Mojžišova výzva ľudu Izraela: „Vyvol' si život!“ (Dt 30,19) bola najhlbším motívom pre našu poslušnosť voči všetkým Božím prikázaniam. Snáď sme pozabudli, že v spoločnosti, v ktorej sa Cir-

kev mnohým zdá byť 'inštitucionálna', je našou najnaliehavejšou výzvou sprostredkovať radosť, ktorá sa rodí z viery a zo skúsenosti s Božou láskou.“

Som zvlášť šťastný, že sme sa zhromaždili v Katedrále svätého Patrika. Snáď viac, ako ktorýkoľvek iný chrám v Spojených štátoch, je toto miesto známe a milované ako

„dom modlitby pre všetky národy“ (por. Iz 56,7; Mk 11,17). Každý deň tisícky mužov, žien a detí vstupujú do jeho dverí a medzi jeho stenami nachádzajú pokoj. Arcibiskup John Hughes, ktorý – ako nám pripomenul kardinál Egan – bol zodpovedný za postavenie tejto úctyhodnej budovy, si prial, aby bola v čistom gotickom štýle. Chcel, aby táto katedrála pripomínala mladej Cirkvi v Amerike veľkú duchovnú tradíciu, ktorej je dedičom, a aby ju inšpirovala k tomu, aby využila najlepšiu časť tohto dedičstva na budovanie Kristovho tela v tejto krajine. Rád by som upriamil vašu pozornosť na niekoľko aspektov tejto krásnej štruktúry, ktorá podľa môjho názoru môže slúžiť ako počiatočný bod pre úvahu o vašich povolaniach v rámci jednoty mystického Tela.

Prvý má niečo spoločné so zašpinenými sklami na oknách, ktoré zaplavujú vnútro mystickým svetlom. Zvonku sú tieto okná tmavé, temné, dokonca ponuré. Ak keď človek vstúpi do kostola, náhle ožijú, odrážajúc svetlo, ktoré cez ne prechádza, odhaľujú celú svoju žiaru. Mnohí spisovatelia – tu v Amerike môžeme spomenúť Nathaniela Hawthorna – použili príklad zašpineného skla, aby znázornili mystérium Cirkvi. Iba zvnútra, zo skúsenosti viery a cirkevného života vidíme Cirkev takú, akou je v skutočnosti: zaplavená milosťou, žiariaca krásou, ozdobená mnohorakými darmi Ducha. Z toho vyplýva, že my, ktorí žijeme život milosti v spoločenstve Cirkvi, sme povolaní pritiahnuť do vnútra tohto mystéria svetla všetkých ľudí. Nie je to ľahká úloha vo svete, ktorý inklinuje k pohľadu na Cirkev 'z obďaleč': vo svete, ktorý cíti hlbokú potrebu duchovnosti, ale je pre ň ťažké vstúpiť do mystéria Cirkvi. Aj pre niektorých z nás, ktorí sme v jeho vnútri, môže byť svetlo viery oslabené rutinou a lesk Cirkvi môže byť zakalený hriechmi a slabosťami jej členov. Zakalenie môže byť spôsobené aj prekážkami v spoločnosti, ktorá, ako sa niekedy zdá, zabúda na Boha a je podráždená najzákladnejšími požiadavkami kresťanskej morálky. Vy, ktorí ste zasvätili svoje životy svedectvu o Kristovej láske a budovaniu jeho Tela, poznáte so svojich každodenných kontaktov so svetom okolo nás, akým pokušením je niekedy podľahnúť frustrácii, sklamaniu a dokonca pesimizmu, pokiaľ ide o budúcnosť. Skrátka, nie je vždy ľahké vidieť svetlo Ducha okolo nás, žiaru zmŕtvychvstalého Pána, osvecujúcu naše životy a vstúpajúcu obnovenú nádej v jeho víťazstvo nad svetom (por. Jn 16,33).“

Božie slovo nám pripomína, že vo viere vidíme nebesá otvorené a milosť Ducha Svätého ožarujúcu Cirkev a prinášajúcu istú nádej do nášho sveta. „Pane,

Bože môj, „spieva žalmista, „keď zošleš svojho ducha, sú stvorené a obnovuješ tvárnosť zeme (Ž 104,30). Tieto slová evokujú stvorenie, keď sa „Duch Boží vznášal nad vodami (por. Gn 1,2). A oni sa tešia na nové stvorenie, na Turíce, keď Duch Svätý zostúpil na apoštolov a ustanovil Cirkev ako prvé ovocie spaseného ľudstva (por. Jn 20,22-23). Tieto slová nás povolávajú k ešte hlbšej viere v Božiu nekonečnú moc premieňať každú ľudskú situáciu, stvoriť život zo smrti a ožiarit aj najtemnejšiu noc. A inšpirujú nás k mysleniu na ďalšie veľkolepé slová sv. Ireneja: „Kde je Cirkev, tam je Boží Duch, kde je Boží duch, tam je Cirkev a všetka milosť“ (Adv. Haer. III, 24,1).

Toto ma vedie k ďalšiemu uvažovaniu o architektúre tohto chrámu. Ako všetky gotické katedrály je to veľmi komplikovaná stavba, ktorej presné a harmonické proporcie symbolizujú jednotu Božieho stvorenia. Stredovekí umelci často znázorňovali Krista, stvoriteľské Slovo Boha, ako nebeského „geometra“ s kompasom v ruke, ktorý riadi kozmos s nekonečnou múdrosťou. Neprivádza nám to na myseľ našu potrebu vidieť všetky veci očami viery a teda ich uchopiť v ich najpravdivejšej perspektíve, v jednote s Božím večným plánom? Toto, ako vieme, si vyžaduje neustále obrátenie a rozhodnutie „obnovovať sa duchovne premenou zmýšľania“ (por. Ef 4,23) Takisto vyzýva k zušľachtovaniu tých cností, ktoré každému z nás umožňujú rásť vo svätosti a prinášať duchovné ovocie v rámci našej životnej situácie. Nie je táto prebiehajúca „intelektuálna“ konverzia rovnako nevyhnutná, ako „morálna“ konverzia pre náš rast vo viere, naše rozlišovanie znamení čias a náš osobný prínos k životu a poslaniu Cirkvi?

Myslím, že pre nás všetkých jedno z veľkých sklamaní, ktoré nasledovalo po II. vatikánskom koncile a jeho výzve k väčšej angažovanosti v misii Cirkvi vo svete, bola skúsenosť rozdelenia medzi rôznymi skupinami, generáciami, členmi tej istej náboženskej rodiny. Môžeme sa posunúť dopredu iba ak obrátíme svoj zrak spoločne ku Kristovi! Vo svetle viery potom objavíme múdrosť a silu, potrebné, aby sme sa otvorili hľadiskám, ktoré sa možno celkom nezhodujú s našimi ideami alebo predpokladmi. Tak budeme môcť doceniť pohľad ostatných ľudí, či už mladších, alebo starších, ako my, a konečne počuť „čo Duch hovorí“ nám a Cirkvi (Zj 2,7). Tak sa spoločne vydáme smerom k pravej duchovnej obnove, ktorú koncil požadoval, obnove, ktorá jediná môže posilniť Cirkev vo svätosti a jednote, ktoré sú nevyhnutné pre účinné ohlasovanie evanjelia dnešnému svetu.

Nebola snáď táto jednota pohľadov a zámerov, zakorenená vo viere a v duchu neustáleho obrátenia a osobnej obety, tajomstvom pôsobivého rastu Cirkvi v tejto krajine? Stačí pomyslieť na mimoriadne dielo príkladného amerického kňaza, ctihodného Michaela McGivneyho, ktorého vízie a zápal viedli k založeniu rádu Kolumbových rytierov, alebo odkaz generácií rehoľníkov a kňazov, ktorí svoj život v tichu zasvätili

službe Božiemu ľudu v nespočetnom množstve škôl, nemocníc a farností.

Keď takto vnímame svoju potrebu perspektívy, danej vierou, a spolupráce na diele budovania Cirkvi, rád by som povedal zopár slov o sexuálnom zneužívaní, ktoré spôsobilo toľko utrpenia. Už som mal príležitosť hovoriť o tomto, aj o škodách, ktoré z toho vyplývajú pre spoločenstvo veriacich. Tu by som vás chcel jednoducho uistiť, drahí kňazi a rehoľníci, o mojej duchovnej blízkosti pri vašej snahe reagovať s kresťanskou nádejou na pokračujúce výzvy, ktoré táto situácia prináša. Pripájam sa k vám v modlitbách, aby sme prežívali toto obdobie ako čas očistenia a hojenia pre všetkých, každú miestnu cirkev a náboženskú komunitu. Zároveň vás povzbudzujem, aby ste spolupracovali so svojimi biskupmi, ktorí účinne pracujú na riešení tejto záležitosti. Nechá náš Pán Ježiš Kristus daruje Cirkvi v Amerike obnovený pocit jednoty a cieľ pre všetkých – biskupov, klérus, rehoľníkov a laikov – pri ich kráčaní vpred v nádeji, v láske k pravde a k sebe navzájom.

Drahí priatelia, tieto úvahy ma privádzajú k poslednému postrehu, týkajúcemu sa tejto veľkolepej katedrály, v ktorej sa nachádzame. Celok gotickej katedrály, ako vieme, nie je statickým celkom nejakého klasického chrámu, ale celkom, zrodeným z dynamického napätia rôznych síl, ktoré túto architektúru ťahajú hore a orientujú ju k nebu. Aj tu môžeme vidieť symbol jednoty Cirkvi, ktorá – ako nám povedal sv. Pavol – je celkom živého tela, zloženého z mnohých rôznorodých členov, z ktorých každý má svoju vlastnú úlohu a určenie. Aj tu vidíme nevyhnutnosť uznať a rešpektovať dary každého jednotlivého člena tohto Tela ako „prejavu Ducha na všeobecný úžitok“ (1 Kor 12,7). V Bohom ustanovenej štruktúre Cirkvi je istotne potrebné rozlišovať medzi darmi hierarchickými a charizmatickými (por. Lumen gentium, 4). Avšak práve rôznosť a bohatstvo milostí, udelených Duchom, nás povzbudzujú k neustálemu rozlišovaniu toho, ako majú byť tieto dary správne včlenené do služby poslania Cirkvi. Vy, drahí kňazi, ste boli prostredníctvom vysviacky pripodobnení Kristovi, Hlave Tela. Vy, drahí diakoni, ste boli vysvätení k službe tomuto Telu. Vy, drahí rehoľníci a rehoľníčky, či už kontemplatívni, alebo pôsobiaci v apoštoláte, ste zasvätili svoj život nasledovaniu božského Učiteľa veľkorysou láskou a absolútnou vernosťou jeho evanjeliu. Vy všetci, ktorí dnes naplňate túto katedrálu, aj vaši starí či chorí bratia a sestry, ktorí sa svojou modlitbou a obetami pripájajú k vašim prácam, všetci ste povolani byť silou jednoty v rámci Kristovho Tela. Svojím osobným svedectvom a vernosťou službe či apoštolátu vám zverenému pripravujete cestu Duchu. Pretože Duch nikdy neprestáva rozdávať svoje štedré dary, vzbudzovať nové povolania a poslanie a tiež – ako to v dnešnom evanjeliom úryvku Pán prisľúbil – uvádzať Cirkev do plnej pravdy (por. Jn 16,13).

Obráťme preto svoj pohľad hore a s veľkou poko-

rou a dôverou žiadajme Ducha, aby nám každý deň pomáhal rásť vo svätosti, ktorá z nás robí živé kamene v chráme, ktorý on buduje vo svete aj dnes. Ak máme byť skutočnými silami jednoty, tak sa najskôr usilujeme o vnútorné zmierenie prostredníctvom pokánia! Opušťme príkoria, ktoré sme utrpeli a odsuňme stranou každý hnev a hádku! Usilujme sa, aby sme boli prvými v prejavoch pokory a čistoty srdca, ktoré sú nevyhnutné, aby sme sa mohli priblížiť žiare Božej pravdy. Vo vernosti pokladu viery, zverenej apoštolom (por. 1 Tim 6,20) sa usilujme byť radostnými svedkami premieňajúcej sily evanjelia!

Drahí bratia a sestry, v súlade s najušľachtilejšími tradíciami Cirkvi v tejto krajine buďte aj prvými priateľmi chudobných, ľudí bez domova, cudzincov, chorých, aj všetkých, ktorí trpia. Buďte majákmi nádeje, šíriacimi vo svete Kristovo svetlo a povzbudzujte mladých k objavovaniu krásy života, plne darovaného Pánovi a jeho Cirkvi. Adresujem túto výzvu osobitne mnohým tu prítomným seminaristom a mladým rehoľníckam a rehoľníkom. Každý z vás má v mojom srdci svoje špeciálne miesto. Nikdy nezabúdajte, že ste povolani pokračovať s entuziazmom a radosťou, pretože ten, komu slúžite, je Pán!

Veže Katedrály sv. Patrika sú prevýšené okolitými mrakodrapmi Manhattanu, i tak sú v srdci tejto rušnej metropoly živým znamením, pripomínajúcim ustavičnú túžbu ľudského ducha dvíhať sa k bohu. Pri slávení tejto Eucharistie chcem poďakovať Pánovi za to, že nám umožnil spoznávať ho v spoločenstve Cirkvi, dovoľuje nám spolupracovať s ním pri budovaní jeho mystického tela a niesť jeho spásenosné slovo ako dobrú zvesť ľuďom našich čias. Keď potom vyjdeme z tohto veľkého chrámu, vykročíme ako poslovia nádeje do tohto mesta a všetkých tých miest, kam nás milosť Božia postavila. Takto Cirkev v Amerike okúsi novú jar Ducha a bude ukazovať cestu k inému, väčšiemu mestu, novému Jeruzalemu, ktorého lampou je Baránok (por. Zj 21,23). Aj teraz totiž Boh pripravuje hostinu nekonečnej radosti a života pre všetky národy. Amen.“

-dj-

Svätý Otec sa pomodlil pri „Ground Zero“ v New Yorku

USA (20. apríla, RV) - Svätý Otec sa v nedeľu ráno o 9.30 hod miestneho času, (15.30 SEČ) pomodlil na mieste, kde pred teroristickým útokom v roku 2001 stálo Svetové obchodné centrum. Prítomní boli aj prednosta New Yorku Michael Bloomberg, guvernatori New Yorku a New Jersey David A. Peterson a John Corzine spolu s 24 ďalšími predstaviteľmi záchranárskych hasičských zborov, polície, civilnej obrany, taktiež zranených a príbuzných obetí. -ls-

Príhovor Benedikta XVI. k telesne postihnutým mladým ľuďom

USA (19. apríla, RV) – V sobotu popoludní o 16.00 hod miestneho času, (22.00 hod SEČ), Svätý Otec navštívil diecézny seminár sv. Jozefa, kde sa pomodlil v tamojšej kaplnke a stretol sa so skupinkou asi 50 telesne postihnutých mladých ľudí, ku ktorým sa prihovril slovami: “Drahí priatelia, som rád, že mám možnosť s vami stráviť niekoľko okamihov. Ďakujem pánovi kardinálovi za jeho pozdrav a predovšetkým ďakujem vašim predstaviteľom za ich milé prejavy úcty a za váš dar. Vedzte, že je pre mňa veľkou radosťou byť s vami. Prosím vás aby ste odovzdali môj pozdrav vašim rodičom a rodinám, vašim učiteľom a asistentom.

Boh vás požehnal darom života a dal vám aj ďalšie schopnosti a kvality. Skrz tieto dary môžete slúžiť rozličným spôsobom Bohu a spoločnosti. Hoci príspevok niektorých by sa mohlo zdať veľkým z zasa iných viac skromné, hodnota svedectva nášho úsilia je vždy znamením nádeje.

Niekedy je namáhavé nájsť pravdu, čo sa javí iba ako ťažkosť, ktoré treba prekonávať alebo ako bolesť, ktorej je potrebné čeliť. Napriek tomu nám viera pomáha otvoriť sa voči horizontom, ktoré vedú poza nás samých a vidieť život tak, ako ho vidí Boh. Bezpodmienečná Božia láska, ktorá sa dotýka každého jednotlivca, je ukazovateľom zmyslu a cieľa pre každého človeka. Cez svoj kríž nám Ježiš skutočne otvára cestu vo svojej spasiteľnej láske (cfr Gv 12,32) a tak nám ukazuje smer - cestu nádeje ktorá nás premieňa takým spôsobom, že sa pre iných stávame nositeľmi nádeje a lásky.

Drahí priatelia, povzbudzujem vás ku každodenným modlitbám za náš svet. Existuje veľa úmyslov a veľa ľudí za ktorých sa môžete modliť, osobitne za tých, ktorí ešte nepoznajú Krista. Prosím vás, aby ste sa modlili aj za mňa. Ako viete, opäť mám o rok viac. Čas letí.

Ešte raz ďakujem vám všetkým, vrátane Giovaniho Cantoriho z katedrály svätého Patrika a členom Chóra nepočujúcich z arcidiecézy. V znamení sily a pokoja, vo veľkej láske voči Pánovi udeľujem vám, vašim rodinám a vašim učiteľom a asistentom moje apoštolské požehnanie.“

-pk-

Príhovor Benedikta XVI. počas ekumenického stretnutia v Kostole sv. Jozefa v New Yorku

USA (19. apríla, RV) – Včerajší program pápeža Benedikta XVI. pokračoval o 18.00 hod. miestneho času, teda presne o polnoci SEČ ekumenickým stretnutím v Kostole sv. Jozefa v New Yorku. Na stretnutí bolo asi 250 predstaviteľov 10. kresťanských viro-

vyznaní. Po úvodných pozdravoch predniesol Svätý Otec nasledujúci príhovor:

„Drahí bratia a sestry v Kristovi,

Moje srdce sa raduje v Bohu – v Otcovi všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkými a je vo všetkých (Ef 4, 6) – za túto úžasnú príležitosť, že môžem byť v dnešný večer v modlitbe spolu s vami. Ďakujem biskupovi Dennisovi Sullivanovi za jeho srdečné privítanie a s radosťou pozdravujem všetkých prítomných predstaviteľov kresťanských spoločenstiev rozptýlených po Spojených štátoch. Pokoj Pána a nášho Spasiteľa nech je s vami všetkými. Prostredníctvom vás chcem povedať, že si úprimne cením významnú službu všetkých, ktorí sa angažujú v ekumenizme: National Council of Churches, il Christian Churches Together, il Catholic Bishops's Secretariat for Ecumenical and Interreligious Affairs či mnohé ďalšie organizácie. Prínos kresťanského ekumenického hnutia v USA vníma celý svet. Povzbudzujem vás k vytrvalosti, v dôvere k milosti vzkrieseného Krista, ktorému sa usilujeme slúžiť, aby sme získali „milosť a apoštolský úrad, na slávu jeho mena“ (Rm 1,5).

Práve sme si vypočuli časť svätého Písma, v ktorom Pavol – „väzeň v Pánovi“ – formuluje svoju skormútenú prosbu členom kresťanského spoločenstva v Efeze. „Preto vás prosím ja, väzeň v Pánovi, aby ste žili dôstojne podľa povolania, ktorého sa vám dostalo, so všetkou pokorou, miernosťou a zhovievavosťou. Znášajte sa navzájom v láske a usilujte sa zachovať jednotu ducha vo zväzku pokoja. (Ef 4, 1 – 3). Počas jeho náruživšej prosby k jednote pripomína Pavol svojim čitateľom, že Ježiš, ktorý vystúpil na nebesia, rozliat na ľudí všetky potrebné dary k vytvoreniu Kristovho Tela (porov. Ef 4, 11 – 13).

A s rovnakou silou nám znie aj dnes Pavlova výzva. Jeho slová v nás vzbudzujú istotu, že Pán nás nikdy neopustí v našom hľadaní jednoty. Pozývajú aj nás žiť tak, aby sme boli svedectvom toho „jedného srdca a jednej duše“ (Sk 4, 32), ktoré boli vždy charakteristickým znakom „kresťanskej koinónie“ (porov. Sk 2, 42) a silou, ktorá povzbudzuje tých, ktorí stoja mimo spoločenstva veriacich vo svete, aby aj oni okúsili „Kristovo nevyspytateľné bohatstvo“ (Ef 3,8).

Globalizácia postavila ľudstvo medzi dva extrémny. Na jednej strane rastúci zmysel pre vzájomné prepojenie a vzájomnú závislosť medzi národmi aj keď – v prípade geografických a kultúrnych pojmov – sú medzi sebou vzdialené. Nová situácia ponúka možnosť zlepšiť vnímanie globálnej solidarity pri rozdelení zodpovednosti pre dobro ľudstva. Na druhej strane, nedá sa poprieť, že rapidne zmeny ktoré sa dejú vo svete sú známkami rozdrobenia a ústupu v individualizme. Stále väčšie miesto elektroniky vo svete komunikácií paradoxne prináša rastúcu izoláciu. Mnohí – vrátane mladých – hľadajú takúto autentic-

kejšie formy spoločenstva. Situácia je však zdrojom vážnych obáv, keďže šíria ideológiu sekularizmu, podkopávajúci a vyvracajúci nadprirodzenú pravdu. Možnosť Božského zjavenia a teda kresťanskej viery býva často prítomná v početných diskusiách v univerzitnom prostredí, v masmédiách či vo verejnej mienke. Preto je viac ako kedykoľvek predtým potrebná viera svedectva evanjelia. Od kresťanov sa vyžaduje názorne hájiť pravdu nádeje, ktorá v nich je (porov. 1 Pt 3, 15).

Nekresťania, ktorí pozorujú rozdelenie kresťanských spoločenstiev sú príliš často a aj právom zmätení z takejto poslania evanjelia. Viera a základné kresťanské správanie sú obmieňané vo vnútri spoločenstiev takzvaných „prorockých hnutí“ založených na hermeneutike a nie sú vždy v súlade so skutočnosťami Písma a tradície. V dôsledku takejto spoločenstvá nekonajú ako jedno telo, ale uprednostňujú konanie podľa princípu „miestneho práva“. V tomto procese sa potom stráca potreba diachronickej koinónie – spoločenstvo s Cirkvou všetkých čias – práve v dobe, keď svet stráca smer a potrebuje spoločné a presvedčivé svedectvá spásynosnej moci evanjelia (porov. Rm 1, 18 – 23).

Pri týchto ťažkostiach si musíme na prvom mieste pamätať, že jednota Cirkvi pramení v perfektnej jednote Svätej Trojice. Evanjelium podľa Jána nám hovorí, ako sa Ježiš modlil k Otcovi, aby jeho učeníci boli jedno „ako Ty... si vo mne a ja v Tebe (porov. Jn 17, 21). Tento krok odráža pevné presvedčenie kresťanského spoločenstva, že jeho jednota bola ovocím a odrazom jednoty Otca, Syna a Ducha Svätého. To znamená, že vzájomné spolunažívanie veriacich bolo založené na plnej celistvosti vyznania ich viery (porov. 1 Tm 1, 3-11). V celom Novom zákone nachádzame, že apoštoli boli opakovane vyzvaní, aby hlásali pravdu viery ako pohanom (porov. Sk 17, 16 – 34), tak židom (porov. Sk 4, 5-22; 5, 27 – 42). Jadrom ich argumentácie bol vždy historický fakt vzkriesenia Pánovho tela z hrobu (Sk 2, 24,32; 3, 15; 4,10; 5,30; 10,40; 13,30).

Účinnosť poslednej z jeho kázní nezávisela od „strojených slov“ alebo od „ľudskej múdrosti“ (1 Kor 2, 13), ale najmä od účinku Ducha (Ef 3, 5), ktorý potvrdil dôležité svedectvo apoštolov (por. 1 Kor 15, 1 – 11). Jadro Pavlovej kázne a Cirkvi na počiatku nebolo nič iné ako Ježiš Kristus a „to ukrižovaný“ (1 Kor 2, 2). A táto výzva mala byť zárukou pravosti normatívnej doktríny vyjadrenej vo formulách viery – v symboloch, ktoré spájali podstatu kresťanskej viery a boli základom jednoty pokrstených (porov. 1 Kor 15, 3 – 5, Gal 1, 6 – 9, Unitatis reintegratio, 2).

Moji drahí priatelia, sila kerygmy nestratila nič zo svojho vnútorného dynamizmu. Tak či tak sa musíme pýtať, či jeho úplná platnosť a sila nie je oslabená relativistickým pohľadom na kresťanskú náuku, podobným tomu, ktorý nachádzame v sekularizova-

ných ideológiách, ktoré s myšlienkou, že iba veda je „objektívna“, úplne vyhánajú náboženstvo do subjektívnej sféry pocitov jednotlivca.

Vedecké objavy a ich prepojenie s ľudskými schopnosťami ponúkajú ľudstvu bezpochyby nové možnosti na zlepšenie. Toto neznamená, že „poznanie“ je ohraničené tým, čo je empiricky overiteľné, ani že náboženstvo je vymedzené premenlivým kráľovstvom „osobnej skúsenosti“.

Prijatie tejto mylnej línie myslenia by kresťanov priviedlo k záveru, že v podaní kresťanskej viery nie je potrebné vyzdvihnúť objektívnu pravdu, pretože postačí nasledovať vlastné svedomie a vybrať si také spoločenstvo, ktoré bude viac napĺňať osobný vkus. Výsledok sa v pokračujúcom kľčení spoločenstiev, ktoré sa neraz vyhýbajú základným štruktúram a podceňujú dôležitosť kresťanského života v obsahu náuky prehliada.

Aj vo vnútri ekumenického hnutia môžu byť kresťania bojazliví pri potvrdzovaní úlohy učenia zo strachu, že toto môže skôr podráždiť, ako hojiť rany rozdelenia. Napriek tomu jasné a presvedčivé svedectvo o spáse, uskutočnenej Ježišom Kristom pre nás, musí byť založené na smerodajnom apoštolskom učení – učení, ktoré naozaj zdôrazňuje slovo, inšpirované Bohom a ktoré opodstatňuje sviatostný život kresťanov dneška.

Len ak „zostaneme pevní“ v učení (porov. 2Sol 2, 15), budeme vedieť odpovedať na výzvy, ktoré nás vyzývajú ku konfrontácii vo svete, ktorý sa mení. Len tak vydáme jasné svedectvo pravdy evanjelia a jeho morálneho učenia. Toto je poslanstvo, ktoré od nás očakáva svet. Tak ako prví kresťania, máme zodpovednosť vydať jasné svedectvo „pravdy našej nádeje“, tak, aby sa oči všetkých ľudí dobrej vôle mohli otvoriť a uvidieť, že Boh ukázal svoju tvár (porov. 2Kor 3, 12 – 18) a dovolil nám vojsť do jeho Božského života cez Ježiša Krista. Len on je naša nádej! Boh odhalil svoju lásku všetkým národom cez tajomstvo utrpenia a smrti jeho Syna a povolal nás hlásať, že skutočne vstal z mŕtvych“ (Nicejské vyznanie viery).

Nech Božie slovo, ktoré sme v dnešný večer počuli zapáli nádejou naše srdcia na ceste jednoty (porov. Lk 24, 32). Nech sa toto stretnutie modlitby stane príkladom jadra modlitby v ekumenickom hnutí (porov. Unitatis redintegratio, 8), pretože bez modlitby, by štruktúry, inštitúcie a ekumenické programy boli bez srdca a bez duše. Ďakujeme Bohu za pokrok, ktorý sa udial účinkami Ducha Svätého a s vďakou prijímame duchovné obete, ktoré dosiahli mnohí z vás, tu prítomných, aj tých, ktorí nás predišli.

Kráčajme v ich šľapajach a našu vieru vkladajme len do Boha, verím, že – povedané slovami otca Paula Wattsona – dosiahneme jednotu „nádeje, viery a lásky“, ktorá jediná môže presvedčiť svet, že Ježiš Kristus je poslaný Otcom, aby spasil všetkých.

Všetkým vám ďakujem.“

-sg-

Benedikt XVI. na štadióne Yankees v New Yorku: Modlitba musí vytvárať nové „miesta nádeje“

USA (21. apríla, RV) - Pápež Benedikt XVI. v nedeľu o 14.30 hod. miestneho času predsedal eucharistickej slávnosti na štadióne Yankees v New Yorku. Veriacim sa v homílii prihovril týmito slovami:

„Drahí bratia a sestry v Kristovi,

v evanjeliu, ktoré sme práve počuli, Ježiš hovorí svojim apoštolom, aby vložili ich vieru do Neho, pretože on je „cesta, pravda a život“ (Jn 14,6). Kristus je cesta, ktorá vedie k Otcovi; pravda, ktorá dáva zmysel ľudskej existencii a tiež zdroj takého života, ktorý je večnou radosťou so všetkými svätými v nebeskom kráľovstve. Vezmime si k srdcu tieto Pánove slová. Obnovme vieru v Neho a vložme všetku našu nádej do jeho prisľúbení!

S týmto povzbudením k zachovaniu viery, adresovanému Petrovi (porov. Lk 22,32; Mt 16,17), vás srdečne všetkých pozdravujem. Ďakujem kardinálovi Eganovi za srdečné slová privítania, ktoré predniesol v mene vás všetkých. Touto sv. omšou Cirkev, ktorá sa nachádza v Spojených štátoch oslavuje 200. výročie ustanovenia biskupských sídiel v New Yorku, Bostone, Filadelfii a Louisville, čím sa tieto oblasti oddelili od materskej diecézy v Baltimore. Prítomnosť Petrovho nástupcu spolu s jeho spolubratmi biskupmi, kňazmi, diakonmi, rehoľníkmi a rehoľnicami, ako aj laikmi, pochádzajúcimi z 50 štátov USA, ukazuje výnimočným spôsobom našu spoločnú katolícku vieru, ktorá sa k nám dostala od apoštolov.

Dnešná slávnosť je aj znakom výrazného rastu, ktorý Boh doprial Cirkvi našej krajiny počas týchto dvoch storočí. Už od čias, keď bola Cirkev v Amerike malým stádom – podobným tomu z dnešného i prvého čítania – táto Cirkev rástla vo vernosti dvom prikázaniám lásky k Bohu a bližnému. V tejto krajine slobody a mnohých príležitostí Cirkev zjednotila malé komunity, veľmi odlišné vo vyznávaní viery, a skrze svoje mnohé výchovné, charitatívne a sociálne aktivity prispela výnimočným spôsobom aj k rastu celej americkej spoločnosti.

Tento veľký výsledok sa neudial bez mnohých výziev, pred ktorými Cirkev stála. Prvé dnešné čítanie – zo Skutkov apoštolov – hovorí o jazykových a kultúrnych napätiach, ktoré sa prejavili už v prvej cirkevnej komunite. Zároveň s tým však ukazuje moc Božieho Slova, s autoritou ohlasované apoštolmi a s vierou prijaté dokáže vytvoriť jednotu, schopnú prekonať rozdelenia, vyplývajúce z ľudskej obmedzenosti a slabosti. Tu nám je pripomenutá jedna základná pravda: že jednota cirkvi nemá žiaden iný základ, ako Božie Slovo, ktoré sa stalo telom v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. Všetky vonkajšie znaky jej identity, všetky štruktúry, asociácie a programy – akokoľvek platné, či dokonca podstatné – môžu existovať a existujú nakoniec jedine preto, aby

podporovali a rozvíjali najpodstatnejšiu jednotu, ktorá je – v Kristovi – neporušiteľným Božím darom jeho Cirkvi.

Prvé čítanie okrem toho ukazuje – ako vidíme vo vkladaní rúk na prvých diakonov –, že jednotu Cirkvi je „apoštolská“, čiže založená na apoštoloch, ktorých si Kristus vybral a ustanovil za svedkov svojho vzkriesenia, a je zrodená z toho, čo Písmo nazýva „poslušnosť viery“ (Rim 1,5; Sk 6,7).

„Autorita“... „poslušnosť“. Aby sme boli otvorení, tieto nie sú práve najjednoduchšie slová k ohlasovaniu v týchto dňoch. Slová ako tieto predstavujú dnes „kameň úrazu“ pre mnohých našich súčasníkov, obzvlášť v spoločnosti, ktorá prirodzene dáva veľkú váhu osobnej slobode. A predsa, vo svetle našej viery v Ježiša Krista – ktorý je „cesta, pravda a život“ – sa dostávame k plnému významu týchto slov, k ich hodnote a dokonca kráse. Evanjelium nás učí, že pravú slobodu, slobodu Božích detí, možno nájsť iba v obetovaní seba samého – a to je súčasťou mystéria lásky. Iba v obetovaní seba samých, ako nám hovorí Pán, skutočne objavíme seba samých (porov. Lk 17, 33). Skutočná sloboda kvitne, keď sa vzdialíme od jarma hriechu – ktoré zatemňuje naše vnímanie a oslabuje naše odhodlanie – a uvidíme zdroj našej úplnej radosti v Ňom, ktorý je nekonečnou láskou, nekonečnou slobodou a životom bez konca. „V jeho vôli je náš pokoj“.

Pravá sloboda je preto nezaslúženým darom od Boha, ovocím obrátenia k jeho pravde – pravde, ktorá nás oslobodí (porov. Jn 8, 32). A taká sloboda v pravde so sebou prináša nový a oslobodzujúci pohľad na skutočnosť. Keď sa vložíme do „Kristovho zmysľania“ (porov. Flp. 2,5), otvorí sa nám nové horizonty! Vo svetle viery, uprostred spoločenstva Cirkvi, nájdeme tiež inšpiráciu a silu, potrebnú k tomu, aby sme sa stali kvasom Evanjelia v tomto svete. Staneme sa svetlom sveta, soľou zeme (porov. Mt 5,13-14), ktorým je zverená úloha pripodobňovať naše životy a svet, v ktorom žijeme, vždy viac k spásnemu Božiemu plánu.

Úžasný pohľad na svet, pretvorený oslobodzujúcou pravdou Evanjelia, sa odráža v opise Cirkvi, ktorý nachádzame v druhom dnešnom čítaní. Apoštol nám hovorí, že vzkriesený Kristus je uholným kameňom veľkého chrámu, ktorý je ešte aj dnes vytváraný v Duchu. A my, časti jeho tela, sme sa – krstom – stali „živými kameňmi“ toho chrámu, čím sa stávame – vďaka milosti – účastníkmi Božieho života, požehnanými slobodou Božích detí a schopnými prinášať duchovné obety, ktoré sú mu príjemné (porov. 1Pt 2,5). Aká je táto obeta, ktorú sme pozvaní prinášať, ak nie tá, ktorá spočíva v obrátení každej myšlienky, slova, či skutku k pravde Evanjelia a vo vynakladaní všetkej našej sily k službe Božiemu kráľovstvu? Iba tak môžeme vytvoriť niečo s Bohom, na základe, ktorým je Kristus (porov. 1 Kor 3,11). Iba tak môžeme vytvoriť niečo, čo bude skutočne trvať. Iba tak náš život objaví definitívny zmysel a prinesie trvalé plody.

Dnes si spomínáme na 200 rokov od významnej udalosti v dejinách Cirkvi v Spojených štátoch: jej prvú veľkú kapitolu rastu. Počas týchto 200 rokov sa nesmierne pretvorila tvár katolíckeho spoločenstva vo vašej krajine. Myslíme tým na nasledujúce vlny emigrantov, ktorých tradície tak veľmi obohatili Cirkev v Amerike. Myslíme na silnú vieru, ktorá vytvorila sieť kostolov, výchovných, zdravotníckych a sociálnych inštitúcií, ktoré sú oddávna rozlišujúcim znakom Cirkvi tejto krajiny. Myslíme aj na tých nespočetných otcov a matky, ktoré odovzdali vieru svojim deťom; myslíme na každodennú službu mnohých kňazov, ktorý zasvätili život starostlivosti o duše svojich veriacich; myslíme na nevyčísľateľný prínos mnohých rehoľníkov a rehoľnice, ktorí nielen naučili deti čítať a písať, ale tiež v mnohých vzbudili túžbu celým svojim životom spoznávať Boha, milovať ho a slúžiť mu. Koľko „duchovných obiet, príjemných Bohu“ bolo prinesených počas tých dvoch storočí! V tejto krajine náboženskej slobody našli katolíci nielen možnosť praktizovať svoju vieru, ale aj sa naplno zúčastňovať na politickom živote, vnášajúc do verejnej sféry svoje vlastné morálne presvedčenie, a spolupracujúc so svojimi blížnymi vo formovaní energetickej demokratickej spoločnosti. Dnešná slávnosť je viac ako len príležitosťou prejaviť vďačnosť za prijaté milosti: je výzvou s odhodlaním napredovať v rozumnom používaní daru slobody, k vytváraniu budúcnosti, plnej nádeje pre nasledujúce generácie.

„Vy ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud určený na vlastníctvo, aby ste zvestovali jeho slávne skutky“ (1 Pt 2,9). Tieto slová apoštola Petra nám nepripomínajú iba hodnotu, ktorá nám je – vďaka Božej milosti – vlastná, ale sú aj výzvou k stále väčšej vernosti slávnemu dedičstvu, prijatému v Kristovi (porov. Ef 1,18). Vyzývajú nás k spytovaniu nášho svedomia, k očisteniu našich sŕdc, k obnoveniu krstného odhodlania odmietnuť satana a všetky jeho prázdnych prisľubov. Vyzývajú nás k tomu, aby sme sa stali ľuďmi radosti, ohlasovateľmi nádeje, ktorá nehynie (Rim 5,5), zrodená z viery v Božie slovo a z dôvery v jeho prisľúbenia.

Každý deň sa v tejto krajine vy i mnohí vaši blízni modlia k Otcovi slovami Pána: „Príď tvoje kráľovstvo“. Táto modlitba musí formovať mysle i srdcia každého kresťana tohto národa. Musí prinášať ovocie v tom, ako prežívate vaše životy a v spôsobe, akým vytvárate vaše rodiny a vaše spoločenstvá. Musí vytvárať nové „miesta nádeje“ (porov. Spe salvi, 32 nn), v ktorých sa sprítomňuje Božie kráľovstvo v celej svojej spásnostonnej sile.

Neprestajne sa modliť za príchod Božieho kráľovstva znamená aj byť neustále pozorní na znaky jeho prítomnosti, konajúc všetko pre jeho rast v každom sektore spoločnosti. To znamená čeliť výzvam prítomnosti a budúcnosti, dôverujúc vo víťazstvo Krista a snažiac sa o rozvoj jeho kráľovstva. Znamená to prekonať každé rozdelenie medzi vierou a životom, ktorú možno pozorovať vo falošných „evanjeliách“ slobody a šťastia. Znamená to aj odmietnutie falošnej dichotómie medzi vierou a politickým životom, pretože – ako potvrdil

II. vatikánsky koncil – „žiadna ľudská aktivita, ani len v pominuteľných veciach, môže byť vytrhnutá z Božej vlády“ (Lumen gentium 36). To nám chce povedať, že je potrebné konať pre obohatenie americkej spoločnosti a kultúry krásou a pravdou Evanjelia, nikdy nestratiac víziu tej veľkej nádeje, ktorá dáva zmysel a hodnotu všetkým ďalším nádejam, ktoré inšpirujú náš život.

Toto je, drahí priatelia, výzva, ktorú vám predkladá Petrov nástupca. Vy, ako „vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ“, s dôverou nasledujte kroky tých, ktorí vás predišli! Urýchlite príchod Božieho kráľovstva do tejto zeme! Minulé generácie vám zanechali mimoriadne dedičstvo. Aj v týchto našich dňoch katolícka komunita tohto národa je mimoriadna vo vydávaní prorockého svedectva v otázkach ako obrana života, výchova mladých, starostlivosť o chudobných, chorých a cudzincov medzi vami. Na týchto solidných základoch sa už dnes musí budovať budúcnosť Cirkvi v Amerike.

Včera, nie ďaleko odtiaľto, som bol hlboko zasiahnutý radosťou, nádejou a nezištnou láskou pre Krista, ktoré som videl na tvárach toľkých mladých, zhromaždených na Dunwoodie. Oni sú budúcnosťou Cirkvi a majú právo na mnohé modlitby a akúkoľvek podporu, ktorú im môžeme dať. Túžim ukončiť môj príhovor práve slovami povzbudení pre nich. Drahí mladí priatelia, kiežby ste tak, ako siedmi muži – „naplnení Duchom a múdrosťou“ –, ktorým apoštoli zverili starostlivosť o mladú Cirkev, mohli aj vy prevziať zodpovednosť, ktorú vám viera v Krista predkladá! Nájdite odvahu ohlasovať Krista – ktorý je „ten istý včera, dnes i navždy“ – a nemeniteľné pravdy, ktoré majú v ňom svoj základ (porov. Gaudium et spes, 10; Eb 13,8): sú to pravdy, ktoré nás oslobodzujú! Sú to tie jediné pravdy, ktoré môžu zaistiť rešpektovanie dôstojnosti a práv každého muža, ženy a dieťaťa sveta, vrátane tých najbezbrannejších spomedzi ľudských bytostí – nenarodených detí, počatých v matkinom lone. Vo svete, v ktorom – ako nám pápež Ján Pavol II. pripomenul práve na tomto istom mieste – „Lazár neprestáva klopať na naše dvere“ (Homília na Yankee Stadium, 2. okt. 1979, č.7), konajte tak, aby vaša viera a vaša láska prinášali ovocie v pomoci chudobným, núdznym a tým, ktorých nik iný nevyslyší. Mladí muži a ženy Ameriky, nabádam vás: otvorte svoje srdcia Božiemu volaniu, ktorým vás povoláva ku kňazskému povolaniu a k zasvätenému životu. Môže snáď existovať väčší znak lásky ako nasledovanie krokov Krista, ktorý obetoval svoj vlastný život za svojich priateľov (porov. Jn 15,13)?

V dnešnom Evanjeliu Pán prisľúbil učeníkom, že budú konať ešte väčšiu skutky, než ktoré konal On (porov. Jn 14,12). Drahí priatelia, iba Boh vo svojej prozreteľnosti vie, čo všetko musí ešte jeho milosť vykonať vo vašich životoch a v živote Cirkvi v Spojených štátoch. Zatiaľ nás však Kristovo prisľúbenie naplňa nádejou. Zjednotíme teda – ako živé kamene toho duchovného chrámu, ktorým je jedna, svätá, katolícka a apoštolská Cirkev – naše modlitby s tou Jeho. Pozdvihnime oči

k Nemu, pretože aj teraz pre nás pripravuje miesto v dome svojho Otca. A posilnení Duchom Svätým pracujme s obnovenou horlivosťou na rozšírení jeho kráľovstva.

„Blahoslavení tí, ktorí uveria“ (porov. 1 Pt 2,7). Obráťme sa ku Kristovi! Iba On je cestou, ktorá vedie k večnému šťastiu; pravdou, ktorá uspokojuje najvnútornejšie potreby každého srdca; a životom, ktorý ponúka vždy novú radosť a nádej nám a nášmu svetu. Amen.“ –Pr-

USA sa so Svätým Otcom rozlúčili ako s „poslom pokoja a slobody“

Vatikán (21.apríla, RV) – Krátko pred 11. hodinou v pondelok pristálo lietadlo so Svätým Otcom na rímskom letisku Ciampino. V nedeľu večer sa s ním na newyorskom letisku Johna F. Kennedyho rozlúčil viceprezident USA Dick Cheney a predstavitelia Konferencie katolíckych biskupov USA. Prítomných bolo aj asi 5 tisíc veriacich z diecézy Brooklyn, v ktorej pôsobnosti sa letisko nachádza. V záverečnom príhovore označil Cheney Svätého Otca za „posla pokoja a slobody“. Poukázal na to, že Benedikt XVI. prišiel do krajiny, ktorá čelí mnohým výzvam, ale zároveň je nesmierne pozhnaná. Darom, ktorý priniesol, je podľa viceprezidenta univerzálne posolstvo nádeje a spásy: „Prehovorili ste k Američanom s výstižnosťou a citom, a pre mnohých boli uplynulé dni časom premýšľania a osobnej obnovy. Či už pri vašej priamej prítomnosti, alebo počúvajúc vás na diaľku, milióny ľudí našli vo vašich slovách nádej proti zúfalstvu, istotu uprostred zmätku, a silu pre svoje vlastné cesty.“

Pápež sa vo svojom príhovore poďakoval za pohostinnosť, s ktorou ho Amerika privítala a uviedol, že preňho bolo radosťou zažiť vieru a oddanosť tamojšej katolíckej komunity. Pristavil sa pri niektorých kľúčových momentoch svojej v poradí 8. zahraničnej apoštolskej cesty, ako boli návšteva v sídle OSN, či modlitba na mieste, kde pred teroristickým útokom v roku 2001 stálo Svetové obchodné centrum a dodal: „Modlím sa za všetkých ľudí Ameriky a na celom svete, aby budúcnosť priniesla viac bratstva a solidarity, rast vo vzájomnej úcte a obnovenú dôveru v Boha, nášho nebeského Otca“.

Počas preletu vzdušným priestorom jednotlivých štátov Svätý Otec zaslal pozdravné telegramy ich najvyšším predstaviteľom – prezidentovi USA Georgeovi W. Bushovi, kanadskej generálnej guvernérke Michaële Jeanovej, francúzskemu prezidentovi Nicolasovi Sarkozymu, ako aj talianskemu prezidentovi Giorgiovi Napolitanovi. Všetky telegramy vyjadrovali duchovnú blízkosť Benedikta XVI. jednotlivým národom a uistenie o modlitbách za ich dobro a prosperitu. –dj-

Zomrel predseda Pápežskej rady pre rodinu

Vatikán (21. apríla, RV) – V sobotu večer na rímskej klinike Pia XI. zomrel vo veku 72 rokov na komplikácie, spôsobené infekciou dýchacích ciest, predseda Pápežskej rady pre rodinu kolumbijský kardinál Alfonso López Trujillo. Za kňaza bol vysvätený v roku 1960, v roku 1971 sa stal pomocným biskupom Bogotá a v rokoch 1979-91 stál na čele arcidiocézy Medellín. Za kardinála ho vymenoval pápež Ján Pavol II. v roku 1983 a od roku 1990 pôsobil ako predseda spomenutého vatikánskeho dikastéria. Po smrti kardinála Trujilla má kolégium kardinálov 195 členov, z toho 118 voličov a 77 nevoličov. **-dj-**

Kardinál Tomko pápežským legátom pre 49. medzinárodný eucharistický kongres

Vatikán (12. apríla, RV) – Svätý Otec vymenoval pápežského legáta pre oslavy 49. medzinárodného eucharistického kongresu, ktorý sa uskutoční v kanadskom Québecu v dňoch 15. – 22. júna 2008. Stal sa ním slovenský kardinál Jozef Tomko. **-dj-**

V Ríme sa skončil medzinárodný seminár o odzbrojovaní

Taliansko (12. apríla, RV) – V Ríme sa v sobotu skončil medzinárodný seminár organizovaný Pápežskou radou pre spravodlivosť a pokoj na tému „Odzbrojenie, vývoj a pokoj: perspektívy celkového odzbrojenia.“ Pri tejto príležitosti sa dnes účastníkom seminára prihovorel pápež Benedikt XVI.

Svätý Otec v príhovore v úvode hovoril o chudobných krajinách vo svete a ich potrebách, o svetovom procese globalizácie, ktorý ak otvoril nové horizonty, zrejme ich ešte nedoviedol do želaného konca.

„Ako odpovedať na tieto výzvy?“ – pýtal sa Svätý Otec a pokračoval: „Sú potrebné spoločné kroky či už v politickej, ekonomickej, legislatívnej a najmä morálnej a duchovnej oblasti, aby bol zabezpečený takzvaný nový humanizmus, ktorý by prežiaril chápanie človeka a zmyslu jeho vlastnej cesty v dejinách.“

Benedikt XVI. si tiež spomenul na pápeža Pavla VI. a jeho výzvu na celkový humanizmus, obrátený k povýšeniu každého a celého človeka.

„Kým tu bude riziko útoku, bude nevyhnutné aj zbrojenie štátov z dôvodu legitímnej obrany, ktorá je ich neoddeliteľným právom. Jednako je zbrojenie na akomkoľvek stupni nenáležité, každý štát predsa môže vlastniť zbrane potrebné pre vlastnú bezpečnosť a legitímnu ochranu.“ Svätý Otec sa tiež dotkol tém vzťahov medzi nesúlados a vývojom, a medzi vývojom a pokojom.

Dvojdnňový seminár sa zaoberal celkovým odzbrojením a pokojom za účelom rozvoja chudobných krajín, ktoré sú v konfliktach. Prítomní tiež uvažovali o úlohách medzinárodných, mimovládnych a cirkevných organizácií. Jednou zo základných tém bol aj vzťah medzi odzbrojovaním a pokrokom, teda snaha o zníženie výdavkov na zbrane a ich investovanie do rozvoja, či téma úlohy náboženstiev v tomto procese, ako sa o to usiloval už pápež Ján XXIII. v jeho *Pacem in Terris*. Podľa neho nemá totiž ísť len o celkové odzbrojenie zbraní, ale tiež o odzbrojovanie srdiec na ceste, často trpké a ťažké k mieru. **-sg-**

Skončila sa 26. generálna kapitula saleziánov

Taliansko (14. apríla, RV) – V sobotu sa v Ríme skončila 26. generálna kapitula saleziánov, na ktorej sa zúčastnilo 232 členov tejto rehole, pochádzajúcich zo 129 krajín. Delegáti schválili záverečné znenie dokumentu a línii pre činnosť, vyplývajúce z prác na piatich tematických okruhoch, patriacich k hlavnej téme kapituly „Da mihi animas, cetera tolle“ (Daj mi dušu, ostatné si vezmi). Uskutočnili sa aj stretnutia jednotlivých komisií a delegáti hlasovali o niektorých návrhoch právnej komisie. Hlavný predstavený don Pascual Chávez Villanueva vyzdvihol niekoľko hlavných bodov záverečného dokumentu. Prvým je pozvanie pre všetkých saleziánov, aby pri svojich aktivitách vychádzali z Krista a z odkazu dona Bosca: „Musíme sa stretnúť s Pánom, ktorý prichádza, aby sa prihovorel našim srdciam, ktorý nám pomáha sústreďovať naše najlepšie sily, prameniace zo srdca, ktorý nás povzbudzuje ku kráčeniu po ceste v znamení vernosti spoločenstvu, riadiac náš osobný aj komunitný život podľa evanjeliových hodnôt a charizmy dona Bosca.“

Ďalším bodom záverečného dokumentu je napĺňanie misijného poslania, vychádzajúceho z úsilia o spásu blížnych a zo zdieľania radosti zo skúsenosti s plnosťou života v Ježišovi. Tretím bodom, ktorého sa don Chávez dotkol, bolo predstavenie línii pre ďalšiu činnosť saleziánskej rehole, medzi ktorými dominuje reagovanie na duchovné a morálne potreby mladých ľudí zoči-voči výzvam súčasného sveta. Oficiálne bola 26. generálna kapitula ukončená záverečnou svätou omšou, ktorej predsedal hlavný predstavený don Pascual Chávez Villanueva. **-dj-**

Pápežské misijné diela podporujú takmer 84 tisíc seminaristov na misijných územiach

Vatikán (14. apríla, RV) – Pápežská spoločnosť sv. Petra apoštola, jedna zo štyroch inštitúcií, pôsobiacich v rámci Pápežských misijných diel, má na starosti poskytovanie duchovnej a ekonomickej podpory seminárom a rehoľným formačným domom na misijných územiach. Založená bola v roku 1889 a v súčasnosti pomáha takmer 84 tisíc seminaristom, študujúcim v 962 seminároch. Najviac z nich – až 17 tisíc – študuje v Afrike, nasleduje Ázia, Amerika, Oceánia a napokon Európa. Údaje boli zverejnené pri príležitosti včerajšieho Svetového dňa modlitieb za duchovné povolania. -dj-

Nový predseda Prefektúry pre ekonomické záležitosti Svätej stolice

Vatikán (12. apríla, RV) – Pápež Benedikt XVI. vymenoval predsedu Prefektúry pre ekonomické záležitosti Svätej stolice. Stal sa ním doterajší sekretár Najvyššieho tribunálu apoštolskej signatúry Mons. Velasio De Paolis. V tomto úrade ho nahradí Frans Daneels, doterajší promotór spravodlivosti Najvyššieho tribunálu. -dj-

Čestný doktorát pre kardinála Ruiniho v oblasti komunikácie

Vatikán (14. apríla, RV/Fides) – Kardinál Ruini dokáže interpretovať hlas Cirkvi pevne a s vyváženosťou, s „mimoriadnou komunikačnou citlivosťou, ktorá vyjadruje rešpekt voči verejnosti, ľuďom a verejnej mienke“, uviedol to profesor Norberto Gonzales Gaitano v prejave pri príležitosti udelenia čestného doktorátu v oblasti komunikácie generálnemu vikárovi Svätého Otca pre Rímsku diecézu na pôde Pápežskej univerzity Svätého kríža v Ríme minulý týždeň. Pre túto poctu kardinálovi Camillovi Ruinimu bolo uvedených niekoľko základných dôvodov: kultúrny projekt, zameraný na podporu kresťanstva, zvlášť v rámci talianskej Cirkvi, ktorý intenzívne podporuje od roku 1994; ďalej kardinálova vernosť pápežovi Jánovi Pavlovi II. a teraz jeho nástupcovi Benediktovi XVI., počas pontifikátu ktorých pôsobil a pôsobí ako generálny vikár, ako aj jeho iniciatívy v oblasti komunikácie.

Ako uviedol sám kardinál Ruini, už dávno si uvedomil potrebu, aby „Cirkev sama zlepšovala a vyvíjala svoje vlastné kapacity a tak sa sprítomnila vo svete komunikácie, aby mohla odhaliť svoju skutočnú tvár a priňať svoje poslanstvo verejnosti.“ Poukázal na to, že komunikátor musí mať jasné poslanstvo, podané na vysokej úrovni, a k tejto schopnosti by sa mal dopracovať prostredníctvom štúdia a praxe. -dj-

Pápežská rada pre rodinu: Starí rodičia sú radosťou a bohatstvom rodiny

Vatikán (15. apríla, RV) – Pápežská rada pre rodinu zverejnila záverečné poslanstvo svojho XVIII. plenárneho zasadnutia, ktoré sa konalo v prvej polovici apríla. Sústredila sa v ňom na úlohu starých rodičov v rámci rodiny. Ako uvádza, „starí rodičia sú radosťou a ľudským, sociálnym, kultúrnym a náboženským bohatstvom rodiny, spoločnosti a Cirkvi.“ Spomína mená Abraháma a Sára, Alžbety a Zachariáša, ako aj osobnosti Joachima a Anny – starých rodičov Ježiša, ktorých úloha v dejinách spásy je vnímaná s veľkou náboženskou úctou a vďačnosťou. Poslanstvo oceňuje každodenné úsilie dnešných starých rodičov, ktorým prispievajú k rozvíjaniu rodiny, „ich svedectvo, štedrosť, službu, a v neposlednom rade ich schopnosť odovzdávať hodnoty, učiť modlitbe a spolupracovať na formovaní svojich vnúťat.“ -dj-

Minulý rok bolo vo svete vykonaných vyše 1200 popráv

Veľká Británia (15. apríla, RV) – V roku 2007 bolo vykonaných vyše 1200 popráv, medzi ktorými nie sú zahrnuté tzv. „tajné popravy“ v krajinách, ako sú Čína, Mongolsko alebo Vietnam. Uvádza to nová správa, zverejnená v uplynulých dňoch organizáciou Amnesty International. V 24 krajinách bolo vykonaných najmenej 1252 trestov smrti a bolo vynesenej najmenej 3340 takýchto rozsudkov.

Vo väzniciach po celom svete čaká na popravu 27 500 ľudí. 88% trestov smrti bolo naplnených v piatich krajinách – Číne, Iráne, Saudskej Arábii, Pakistane a v USA. V Číne rozsudky smrti podliehajú „štátnemu tajomstvu“, takže skutočný počet popráv nie je známy. Oficiálne čísla uvádzajú počet 470. RV dj

V Trnave d'akovali za život biskupa Dubovského

Pohrebné obrady emeritného biskupa Mons. Petra Dubovského SJ, ktorý vo veku 86 rokov zomrel 10. apríla v Ivanke pri Dunaji sa uskutočnili 16. apríla v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave, kde je aj pochovaný. Obradom predsedal trnavský arcibiskup Mons. Ján Sokol. Uctiť si jeho pamiatku prišli predstavitelia Rímskokatolíckej a Gréckokatolíckej cirkvi, množstvo kňazov, rehoľníkov a početný zástup veriacich.

V homílii banskobystrický biskup Mons. Rudolf Baláž vyjadril smútok nad tým, že spomedzi nás odchádza „jednoduchý biskup veľkých rozmerov“, ktorý prekonal všetky fázy uplynulého života poznačeného neslobodou. Svojho brata v biskupskej službe, ktorý bol pre neho príkladom poníženosti a skromnosti nazval „vítazom nad ľudským životom, lebo vodcom mu bol v každej situácii Kristus“. „Mal som múdreho, skúseného, svätého a modliaceho sa kňaza a biskupa,“ vyjadril sa o zosnulom pátrovi Dubovskom, ktorý v Banskobystrickej diecéze pôsobil ako pomocný biskup osem rokov.

S príhovorom vystúpil aj chargé d'affaires Gianfranco Gallone, ktorý prečítal sústrastný telegram, zaslaný v mene pápeža Benedikta XVI. štátnym sekretárom Tarcisiom Bertonem: „So smútkom sme prijali správu o jeho smrti. Svätý Otec vyslovuje vám, excelencie, príbuzným, duchovenstvu a všetkým veriacim úprimnú sústrasť a s vďačnosťou si pripomína jeho biskupskú službu a posiela svoje apoštolské požehnanie.“ Gallone odovzdal aj pozdrav apoštolského nuncia na Slovensku Mons. Maria Giordanu, ktorý vyjadril duchovnú blízkosť a nádej, že Mons. Dubovský dosiahol odmenu za svoje apoštolské námahy. „Všetko to, čo vo svojom živote uskutočnil, robil s láskou, najmä v smutných časoch, kedy trpel z lásky ku Kristovi. Toto utrpenie bolo isto obetované pre dobro Slovenska.“

Za jeho obetavú službu, ktorú vo funkcii generálneho sekretára Konferencie biskupov Slovenska

vykonával v rokoch 1995 - 2000 mu poďakoval jeho nástupca Mons. Marián Chovanec. Provinciál Spoločnosti Ježišovej na Slovensku páter Ján Ďačok SJ mu v mene všetkých bratov jezuitov vyjadril vďaku za formáciu a vysvätenie mnohých kňazov a pomoc Cirkvi na Slovensku i v zahraničí. „Bol to človek srdečný, radostný, priamy a hlboko duchovný,“ povedal a poprosil ho „o pomoc zhora, odkiaľ môže vykonať viac, ako doteraz“. Veľkú lásku k Cirkvi pátra Dubovského vyzdvihol Mons. Ján Sokol: „Zmýšľal vždy s Matkou Cirkvou. V tom nám je príkladom pre súčasné, ale aj budúce časy.“

Záverečné modlitby pred uložením do hrobu prebehli nielen v rímskokatolíckom, ale aj byzantskom ríte, ktoré predniesol prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ. Mons. Peter Dubovský je pochovaný v krypte v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave. **Eva Jánošíková / snímka Peter Zímen**

Žilinský biskup Tomáš Galis navštívil Banskobystrickú diecézu

Diecézny biskup Tomáš Galis spolu s predstaviteľmi žilinskej biskupskej kúrie dňa 15. apríla prvýkrát oficiálne navštívil diecézneho biskupa a inštitúcie sesterskej Banskobystrickej diecézy. Biskup Rudolf Baláž prijal žilinského biskupa Tomáša Galisa v sprievode generálneho vikára Ladislava Stromčeka, diecézneho ekonóma Stanislava Ďungela a riaditeľa žilinskej biskupskej kancelárie Michala Baláža.

Podľa slov Ladislava Stromčeka, generálneho vikára, návšteva v Banskej Bystrici bola druhou oficiálnou návštevou, ktoré konajú v diecézach. Ich túžbou bolo navštíviť predovšetkým biskupstvá, z ktorých nová Žilinská diecéza vznikla. Nitrianske biskupstvo navštívili ako prvé. „Dohodli sme sa na vzájomnej spolupráci medzi kúriami,“ uviedol riaditeľ žilinskej kúrie Michal Baláž. Diecézny ekonóm Stanislav Ďungel upresnil, že obsahom rozhovoru s banskobystrickým biskupom boli technicko-organizačné vzťahy medzi diecézami a finančná podpora farností a škôl, ktoré po reorganizácii prešli z jednej diecézy do druhej.

Mons. Tomáš Galis po prijatí u diecézneho biskupa v sprievode kňazov navštívil diecézny kňazský seminár v Badíne, diecézne pastoračné centrá, Dom Božieho milosrdenstva a Rádio Lumen, pri príležitosti jeho 15. výročia. Návšteva bola podľa hostí zo Žiliny príležitosťou, keď mohli Banskobystrickej diecéze poďakovať a zároveň získať podnety pre rozvíjanie najmladšej katolíckej diecézy na Slovensku.

Zuzana Juhaniaková

Deň otvorených dverí v kňazských seminároch

Tradične v Nedeľu Dobrého pastiera 13. apríla 2008 mohla široká verejnosť navštíviť Kňazský seminár biskupa Jána Vojaššáka v Spišskej Kapitule a spoločne s bohoslovcami načrieť do ich života v seminári, sa modliť s nimi a zúčastniť sa ich programu. Program Dňa otvorených dverí začal slávnostnou svätou omšou v katedrále sv. Martina o 09.00 hod., ktorú celebroidal spišský diecézny biskup Mons. František Tondra. V homílii, vychádzajúc z Evanjelia sa zameriaval na Krista – Dobrého Pastiera. Poukázal na falošné učenie médií, ktorí hlásajú slobodu a lákajú ľudí, aby nepočuli Kristov hlas.

„Dnešná nedeľa je venovaná myšlienke, aby Cirkev mala vždy dobrých a starostlivých pastierov. Je potrebné modliť sa a zamýšľať, aby sme mali vždy dostatok dobrých pastierov, ktorí by sa vedeli obetovať za svojich veriacich. Vždy to má byť obeta života, lebo kňaz si zvolil iný štýl života, ako je rodinný. Kňaz si zvolil inú úlohu, akú majú ľudia v zamestnaní. Jeho úlohou je zvestovať Božie slovo. Byť hlasom Kristovým. A byť takým hlasom, aby ho ľudia počuli a rozoznali od hlasov, ktoré sa vo svete ozývajú,“ povedal Mons. Tondra. V závere svätej omše si prítomní vypočuli list rektora Kňazského seminára biskupa Jána Vojaššáka Mons. Jozefa Jaraba, ktorý bol rozposlaný do farností Spišskej a Rožňavskej diecézy. V liste vyjadruje vďaku za všetky modlitby, obety, za tiché, ale život obohacujúce plnenie svojich povinností a aj za každú materiálnu pomoc.

Ďalší program pokračoval v Aule Kňazského seminára, kde si mohli prísť na svoje najmä deti. Seminaristi pripravili program plný hier, ktorý sprevádzala hudobná skupina Gesto z Bijacoviec. Deň otvorených dverí zakončili slávnostné Vešpery v Katedrále sv. Martina, ktorým predsedal spišský pomocný biskup Mons. Štefan Sečka. V tomto akademickom roku v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojaššáka v Spišskej Kapitule študuje a na kňazstvo sa pripravuje 64 bohoslovcov. Z nich je 12 diakonov, 9 študujú za rožňavskú, 53 za spišskú, 1 za košickú diecézu a 1 za moskovskú arcidiecézu.

Roman Vitko

Príležitosť vidieť a spoznať život takmer sedemdesiatich seminaristov, predstavených i rehoľných sestier v Kňazskom seminári sv. Cyrila a Metoda v Bratislave využilo niekoľko stoviek návštevníkov nielen z Bratislavskej arcidiecézy.

Program, ktorý pre veriacich pripravili bohoslovci štvrtého ročníka sa začal slávením sv. omše v Katedrále sv. Martina a hlavným celebrantom bol trnavský arcibiskup Mons. Ján Sokol. Vo svojej homílii poukázal na to, že musíme myslieť nielen na naše Slovensko, ale evangelizovať treba aj celú Európu. A to sa dá podľa jeho slov aj tak, že budú v spoločnosti zdravé rodiny, ktoré môžu vychovať nových kňazov a rehoľníčky, ktorých dnešný svet tak naliehavo potrebuje. Otec arcibiskup prítomných povzbudil a vyzval, aby sa všetci pripojili v Štvrtú veľkonočnú nedeľu k modlitbám za duchovné povolania.

Po skončení sv. omše bolo v aule fakulty slávnostné otvorenie Dňa otvorených dverí (DOD) a následne bohoslovci previedli návštevníkov priestormi bratislavského seminára. Po prehliadke nasledoval čas na spoločné rozhovory v kruhu priateľov pri malom občerstvení.

O 13.30 hod. sa začal popoludňajší program v aule krátkymi videoscénkami zo života bohoslovcov, po ktorých nasledoval rozhovor s hosťom DOD Mons. Jánom Sokolom. Návštevníkom odpovedal na otázky ohľadom povolania. Približne o 15.00 hod. nasledovala scénka o dejinách spásy s názvom Pád a nádej, ktorú pripravili bohoslovci z prvého ročníka. DOD ukončila spoločná modlitba večier v Katedrále sv. Martina, ktorej predsedal Mons. Ján Sokol.

Cieľom DOD je vyjadriť vďačnosť bohoslovcov Bratislavskej arcidiecézy ich dobrodincom a poprosiť všetkých o modlitby. Na druhej strane predstaviť veriacim život a miesto formovania budúcich kňazov.

Stanislav Čuzy

V Kňazskom seminári svätého Karola Boromejského v Košiciach pripravili program seminaristi druhého ročníka. Pozrieť sa na život bohoslovcov zblízka využilo približne tisíc veriacich z celej košickej arcidiecézy. Program začal modlitbou ruženca, na ktorú nadviazala pontifikálna svätá omša celebroidaná košickým arcibiskupom Mons. Alojzom Tkáčom. Čas po nej vyplnili prehliadky seminára, obed a prezentácia o živote v seminári.

O 15.00 začal hlavný kultúrno-spoločenský program, ktorého čestným hosťom bol košický pomocný biskup Mons. Stanislav Stolárík. Popoludnie sprijemili vystúpenie kapely S2G Band, súťaže a neodmysliteľná tombola. Nedeľu Dobrého Pastiera uzavreli slávnostné vešpery s kapitulou kanonikov.

Jozef Barlaš

Možnosť vstúpiť do Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre využili v sobotu 12. apríla predovšetkým miništranti z niektorých farností Nitrianskej a Žilinskej diecézy, ale aj veriaci z Nitry a blízkeho okolia. Bohoslovci a ich predstavení návštevníkom seminára priblížili nielen prostredie do ktorého normálne nemá prístup široká verejnosť, ale aj proces prípravy ku kňazstvu.

V tejto inštitúcii sa chystá na svoje budúce kňazské povolanie takmer 40 mladých mužov. Hovorí jeden z nich Marek Mucha: „Začínali sme svätou omšou. Nasledoval taký slávnostný vstup do seminára. A potom taká prednáška. Naši spolužiaci pripravili krátke scénky. A potom samozrejme sme mali čas na to, aby si pozreli a prezreli tu jednotlivé priestory v seminári.“

Prednášku na tému duchovných povolaní predniesol celoslovenský koordinátor kňazských povolaní páter Ján Kušnir. Zameriaval sa v nej na tému „Čo znamená byť povolaný a čo je vlastne povolanie.“ Mladým ľuďom pripomenul: „Už by mali začať vnímať svoj život a aj svoje poslanie, prečo sú tu.“

Miroslav Lyko, Rádio Lumen

Vyhlasenie predsedu KBS k navrhovanému interrupčnému zákonu

Každý ľudský život je potrebné rešpektovať a chrániť od jeho počatia až po prirodzenú smrť. Je tiež nevyhnutné účinne sa zasadzovať za plné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a prirodzených práv každého človeka, ako aj za vytváranie primeraných podmienok, aby sa všetkým členom ľudskej rodiny umožnilo prežiť dôstojný, zmysluplný a hodnotný ľudský život, ktorý je súčasne otvorený aj perspektíve večnosti.

V tejto súvislosti sa cítim povinný vyjadriť hlboké poľutovanie a znepokojenie nad predloženým návrhom Ministerstva zdravotníctva SR o umelom prerušení tehotenstva, ktorý umožňuje ukončiť život nenarodených detí až do 24 týždňa v prípade predpokladanej genetickej poruchy dieťaťa. Je potrebné dôrazne odmietnuť akékoľvek znevažovanie alebo relativizovanie hodnoty ľudského života, jeho dôstojnosti, ako aj každé oslabovanie jeho morálnej alebo právnej ochrany, i keď vedené zdánlivo dobrými úmyslami.

Život každého človeka je rovnako hodnotný. Nepoznáme viac, alebo menej cenný život človeka. Nie je prípustná žiadna selekcia na základe zdravotného stavu. Preto je úlohou štátu chrániť život od jeho počatia až po prirodzenú smrť. Apelujem na svedomie všetkých, ktorí budú v tejto záležitosti rozhodovať, aby rozhodovali v prospech života.

Mons. František Tondra, predseda KBS

Pastoračný plán chce byť impulzom pre Katolícku cirkev na Slovensku

(Ružomberok, 18. apríla 2008) „Pastoračný plán treba považovať za čiastku Ježišovho poslania, ktoré je teraz adresované nám. Musíme rozmýšľať, ako viesť pastoračiu v dnešnom svete, ktorý je plný rozporov,“ prihovoril sa na úvod účastníkom konferencie o Pastoračnom pláne a význame pastoračného plánovania, ktorá prebieha 18. – 19. apríla na pôde Katolíckej univerzity v Ružomberku predseda Konferencie biskupov Slovenska Mons. František Tondra. V aule Jána Pavla II. sa na vedeckej konferencii s medzinárodnou účasťou zišlo 250 zástupcov Katolíckej cirkvi, aby spoločne hľadali spôsoby, ako realizovať a aplikovať Pastoračný plán v praxi.

Pastoračný plán, ktorý slovenskí biskupi prijali už na jeseň 2007 predstavil predseda komisie na jeho prípravu Mons. Tomáš Galis. „Ak hľadáme príčinu a zdôvodne-

nie pastoračnej obnovy na Slovensku, bude nevyhnutné sa pýtať, viac počúvať a viac študovať,“ povedal Galis, podľa ktorého chce pastoračný plán viesť do života Cirkvi na Slovensku práve tieto odporúčania a to prostredníctvom konkrétnych pastoračných programov. Pre TK KBS ďalej uviedol: „Každý pastoračný plán niečo zdôrazňuje. My sa chceme v prvom rade venovať rodine, ktorá je v súčasnosti tak ohrozená. Potom sú to mladí ľudia, ktorých musíme zachytiť celoplošne, nielen v niektorých diecézach. A samozrejme ľudia na okraji spoločnosti, ktorých musíme viesť zapojiť aj po duchovnej stránke, pretože môžu byť prínosom.“

S príspevkom na tému Rozlišovanie a pastoračné projektovanie vystúpil prof. Sergio Lanza z Pastoralného inštitútu Redemptor Hominis na Pápežskej Lateránskej univerzite v Ríme a profesor pastoračnej teológie v Olomovci Pavel Ambros na tému Pastoračný plán Katolíckej cirkvi na Slovensku 2007 – 2013 v európskom kontexte. Popoludní predstavili v krátkych referátoch zodpovední za jednotlivé oblasti pastoračného plánu: stabilná rodina, zodpovedná mládež, ľudia v núdzi. Skúsenosti pastoračnej činnosti predstavili konkrétne farnosti v Lipanoch a v Šúrovciach. Svätú omšu, ktorú bude o 18.00 hod. v Kostole sv. Rodiny v Rybárpoli celebraval Mons. František Tondra a homíliu predniesol banskobystrický diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž.

V sobotu nosnú časť programu tvorili jednotlivé workshopy, ktoré kopírujú základné oblasti Pastoračného plánu, na tému stabilná rodina, zodpovedná mládež, solidárne spoločenstvo a slúžiaca a komunikujúca Cirkev. Špeciálne číslo časopisu Duchovný pastier tvorí Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie.

Eva Jánošíková

Svätý Otec vymenoval za člena Pápežskej rady pre laikov Slovenku

Pápež Benedikt XVI. menoval za nového člena Pápežskej rady pre laikov na päťročné obdobie koordinátorku občianskeho združenia Fórum kresťanských inštitúcií (FKI) Katarínu Hulmanovú. Doteraz pôsobil zo Slovenska v Pápežskej rade pre laikov predseda Hnutia kresťanských rodín na Slovensku Vladimír Ďurkovič.

Pápežská rada pre laikov je dikastérium, ktoré asistuje pápežovi vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa príspevku veriacich laikov k životu a poslaniu Cirkvi, či už individuálne, alebo prostredníctvom rôznych združení, ktoré v Cirkvi vznikli a neprestajne vznikajú.

-ej-

Riaditeľ TK KBS: CSI Lic. Jozef KOVÁČIK, Domáci servis: Eva Jánošíková, Grafická úprava a monitoring: Jolana ŠINAJOVÁ, Fotoservis: Mgr. Peter ZIMEN
Adresa: Konferencia biskupov Slovenska, P.O. Box 113, 814 99 Bratislava, Telefón: 02 / 54435 380, Fax: 02 / 54433 292, e-mail: tkkbs@kbs.sk,
Internetová verzia spravodajstva TK KBS - www.tkkbs.sk